

Møteinnkalling

Utvalg

Ungdomsrådet

Dato

23.11.2023 kl. 16:00

Sted

Asker rådhus

Merknad

Eventuelt forfall må meldes snarest på e-post:

Politisk.sekretariat@asker.kommune.no

Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed fra møtesekretær.

Julemat i Spisesalen kl. 15.00

- Presentasjon Temaplan Eiendom (felles med RPF)
- Presentasjon Hurtigbåt kai i Slemmestad (felles med RPF)
- Presentasjon Kunnskapsgrunnlag Temaplan Bærekraftig boligutvikling (Felles med RPF)

Sakskart

Saker til behandling

25/23 22/00967-54 Godkjenning av protokoll 26.10.2023

26/23 23/04233-11 Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027

27/23 22/00227-16 Temaplan eiendom - Rom for livet 2024-2036 - 2. gangs behandling

28/23 23/18718-1 Barn og unges talsperson i plansaker - etablering av ordning i Asker kommune

29/23 23/20398-2 Høring - forslag til endring i privatskoleloven

Referatsaker

Asker, 13.11.2023
Anton Toft Dahl
Leder i ungdomsrådet

Møteprotokoll

Ungdomsrådet

Dato

23.11.2023

Tid

16:00 – 19:50

Sted

Asker rådhus

Møtet ble ledet av Anton Toft Dahl.

Til stede:**Funksjon****Navn****Møtte for**

Leder i råd	Anton Toft Dahl	
Nestleder	Isak Gregers Eriksen	
Utvalgsmedlem	Eira Erlandsen-Sele	
Utvalgsmedlem	Albert Loki Einarsson	
Utvalgsmedlem	Filip Haug-Brodersen	
Utvalgsmedlem	Mats Augdahl Karlsen	
Utvalgsmedlem	Aurora Johanne Lauvset	
Utvalgsmedlem	Elias Børve Figenschou	
Utvalgsmedlem	Yaya Vyas Civera	
Utvalgsmedlem	Tiam Rajabzadeh	
Utvalgsmedlem	Hedvig Kjeldahl	

Forfall:

Administrasjonen Hege Oshaug

Protokollfører Hilde Haugstad

Det var ingen merknader til innkalling og habilitet.
Møtet ble satt med 11 medlemmer.

Saksliste

Side

Saker til behandling

25/23	22/00967-54	Godkjenning av protokoll 26.10.2023	3
26/23	23/04233-11	Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027	3
27/23	22/00227-16	Temaplan eiendom - Rom for livet 2024-2036 - 2. gangs behandling	6
28/23	23/18718-1	Barn og unges talsperson i plansaker - etablering av ordning i Asker kommune	9
29/23	23/20398-2	Høring - forslag til endring i privatskoleloven	10

Referatsaker

Saker til behandling

25/23 Godkjenning av protokoll 26.10.2023

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	23.11.2023	25/23

Leders forslag til vedtak:

1. Protokoll fra Ungdomsrådet 26.10.2023 godkjennes slik den foreligger.

Behandling

Anton Toft Dahl påpekte en feil i referatsaker i protokoll fra 26.10.2023.

Med denne endringen ble innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Protokoll fra Ungdomsrådet 26.10.2023 godkjennes slik den foreligger.

[Lagre vedtak]

26/23 Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	21.11.2023	181/23
2 Eldrerådet	23.11.2023	17/23
3 Ungdomsrådet	23.11.2023	26/23
4 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	23.11.2023	19/23

Kommunedirektøres forslag til vedtak:

1. Føringer for Handlingsprogram 2024-2027

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)» og netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)».

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd og lønnsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2024 vedtas som i vist i «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)».

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2024 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. Låneopptak

For 2024 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- a. Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 1 175 mill. kroner.
- b. Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 300 mill. kroner.
- c. Likviditetslån, inntil 250 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6. Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger for kommunale tjenester vedtas særskilt i egen sak som behandles samtidig med kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

Behandling

Rådgivere Inger-Lise Gjesdal og Hege Oshaug presenterte saken og svarte på spørsmål.

Eira Erlandsen-Sele fremmet følgende forslag til punkt 7:

- *Ungdomsrådet mener at for å løse samfunnsfloker, spesielt søkelys på ungt utenforskap, burde vi ha et større fokus på å få unge ut i arbeids livet, ved f.eks. bedre samarbeid med jobbsentralen og innebygger torgene.*

Aurora Lauvset fremmet følgende 2 forslag til punkt 7:

- *Ungdomsrådet mener at støtte til fritidsaktiviteter burde ha en aldersgrense på 18 år i stedet for dagens ordning. Støtten gis til de med økonomiske utfordringer.*
- *Ungdomsrådet ønsker at kommunen skal gjeninnføre en ny og forbedret tilskuddsordning, som ligner på AiA ordningen.*

Innstillingen i 6 punkter ble enstemmig vedtatt.

Erlandsen-Seles forslag ble enstemmig vedtatt.

Lauvsets forslag ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

Kommunedirektøres forslag til vedtak:

1. **Føringer for Handlingsprogram 2024-2027**

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden.

2. **Driftsrammer**

Driftsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)» og netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)».

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd og lønnsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

3. **Investeringsrammer**

Investeringsbudsjettet for 2024 vedtas som i vist i «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)».

4. **Skatt**

Skatt på inntekt og formue for 2024 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. **Låneopptak**

For 2024 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- a. Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 1 175 mill. kroner.
- b. Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 300 mill. kroner.
- c. Likviditetslån, inntil 250 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6. **Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger**

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger for kommunale tjenester vedtas særskilt i egen sak som behandles samtidig med kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

7. **Følgende endringer innarbeides i driftsbudsjettet:**

- Ungdomsrådet mener at for å løse samfunnsfloker, spesielt søkelys på ungt utenforskap, burde vi ha et større fokus på å få unge ut i arbeids livet, ved f.eks. bedre samarbeid med jobbsentralen og innebygger torgene.
- Ungdomsrådet mener at støtte til fritidsaktiviteter burde ha en aldersgrense på 18 år i stedet for dagens ordning. Støtten gis til de med økonomiske utfordringer.
- Ungdomsrådet ønsker at kommunen skal gjeninnføre en ny og forbedret tilskuddsordning, som ligner på AiA ordningen.

[Lagre vedtak]

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	23.11.2023	18/23
2 Ungdomsrådet	23.11.2023	27/23
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	23.11.2023	20/23
4 Utvalg for samfunnstjenester	30.11.2023	38/23
5 Formannskapet	23.01.2024	
6 Kommunestyret	30.01.2024	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Temaplan eiendom – Rom for livet 2024-2036, med følgende innsatsområder og strategier, vedtas:
 1. Rom for livet – gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne
 2. Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer
 3. Klima- og miljøvennlige bygg
 4. Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning
 5. Profesjonell eiendomsvirksomhet
2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - Ordinær virksomhetsplanlegging
 - Årlig rullering av Handlingsprogrammet – ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - Egne saker – tiltak av prinsipiell karakter
3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årsrapport

Behandling

Rådgiver Anette Kampesæter Førland presenterte saken.

Eira Erlandsen-Sele og Aurora Lauvset fremmet følgende forslag til kulepunkt i nytt punkt 4:

4. *Ungdomsrådet ønsker å komme med følgende innspill til temaplanen*
 - *Ungdomsrådet ønsker at kommunen skal prøve å plante flere trær i de ulike lokalsamfunnene rundt om i kommunen. Ungdomsrådet ønsker i tillegg at*

kommunen utnytter flere klatreplanter på bygninger rundt i de ulike sentrale områdene i kommunen.

- *Ungdomsrådet foreslår økt antall søppelkasser rundt om i kommunen for å forhindre forsøpling. Vi foreslår at disse er laget av gjenvunnet materiale.*

Innstillingen i 3 punkter ble enstemmig vedtatt.

Erlandsen-Sele og Lauvsets forslag ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Temaplan eiendom – Rom for livet 2024-2036, med følgende innsatsområder og strategier, vedtas:
 6. Rom for livet – gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne
 7. Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer
 8. Klima- og miljøvennlige bygg
 9. Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning
 10. Profesjonell eiendomsvirksomhet
2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - Ordinær virksomhetsplanlegging
 - Årlig rullering av Handlingsprogrammet – ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - Egne saker – tiltak av prinsipiell karakter
3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årsrapport
4. Ungdomsrådet ønsker å komme med følgende innspill til temaplanen:
 - Ungdomsrådet ønsker at kommunen skal prøve å plante flere trær i de ulike lokalsamfunnene rundt om i kommunen. Ungdomsrådet ønsker i tillegg at kommunen utnytter flere klatreplanter på bygninger rundt i de ulike sentrale områdene i kommunen.
 - Ungdomsrådet foreslår økt antall søppelkasser rundt om i kommunen for å forhindre forsøpling. Vi foreslår at disse er laget av gjenvunnet materiale.

[Lagre vedtak]

28/23 Barn og unges talsperson i plansaker - etablering av ordning i Asker kommune

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	23.11.2023	28/23
2 Utvalg for oppvekst	28.11.2023	29/23
3 Utvalg for plan og byggesak	29.11.2023	109/23
4 Kommunestyret	12.12.2023	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune oppretter en ordning med barn og unges talsperson i plan- og byggesaker.
2. Tjenesteområde Oppvekst setter av del av en stillingsressurs til å starte opp arbeidet tidlig i 2024.
3. Ordningen med barn og unges talsperson i plan- og byggesaker vil evalueres etter fire år.

Behandling

Rådgivere Elizabeth Lie og Hanne Evju presenterte saken og svarte på spørsmål.

Ungdomsrådet diskuterte i grupper og kom med felles forslag til rådgiverene.

Eira Erlandsen-Sele fremmet følgende forslag til nytt punkt 4:

4. *Ungdomsrådet anbefaler barnas representant å bruke De Unges Kommunestyre (DUK) som en arena for å få barn og unges perspektiv på relevante saker.*

Anton Toft Dahl og Isak Gregers Eriksen fremmet felles forslag til nytt punkt 5:

5. *Ungdomsrådet ønsker at rådet har en til to representanter som deltar, med tale og forslagsrett på møter i plan og bygningsutvalget.*

Innstilling

1. Asker kommune oppretter en ordning med barn og unges talsperson i plan- og byggesaker.
2. Tjenesteområde Oppvekst setter av del av en stillingsressurs til å starte opp arbeidet tidlig i 2024.
3. Ordningen med barn og unges talsperson i plan- og byggesaker vil evalueres etter fire år.
4. Ungdomsrådet anbefaler barnas representant å bruke De Unges Kommunestyre (DUK) som en arena for å få barn og unges perspektiv på relevante saker.
5. Ungdomsrådet ønsker at rådet har en til to representanter som deltar, med tale og forslagsrett på møter i plan og bygningsutvalget.

[Lagre vedtak]

29/23 Høring - forslag til endring i privatskoleloven

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	23.11.2023	29/23
2 Utvalg for oppvekst	28.11.2023	31/23
3 Formannskapet	05.12.2023	

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunedirektørens forslag til høringssvar oversendes til Kunnskapsdepartementet.

Behandling

Enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Kommunedirektørens forslag til høringssvar oversendes til Kunnskapsdepartementet.

[Lagre vedtak]

Referatsaker

1.	Rådgiver Anette Kampesæter Førland presenterte Temaplan Eiendom med virksomhetsleder Lene Thysing Pedersen til stede. Felles med RPF.
2.	Rådgiver Henrik Stemsrud presenterte prosjektet Hurtigbåt kai i Slemmestad. Felles med RPF.
3	Rådgiver Ingrid Blichfeldt presenterte Temaplan Bærekraftig boligutvikling. Felles med RPF.
4.	Avdelingsleder ved Barne- og familietjenesten Jeanette Selnes-Nilsen informerte om e-konsultasjoner på Helsestasjon for ungdom i Asker kommune. Oppstart er januar 2024.
5.	Isak Gregers Eriksen informerte om sitt innspill til Utdanningsdirektoratets forslag til tiltak mot skolefravær. Ungdomsrådet kommer med sine forslag til innspillet fra Isak innen 1. desember. Innspillet ønskes sendt ut til andre ungdomsråd i landets kommuner.
6.	Anton Toft Dahl informerte om sin dialog med Herning Svømmehal om deres livredningstårn. Anton viste bilder av tårn og utstyr til rådet. Ungdomsrådet ønsker å gi innspill til politikere i Asker kommune som et forslag om at livredningstårnet også innrettes i kommunens svømmehaller som et forebyggende tiltak. Anton har også dialog med ordfører Conradi.

Saksframlegg

Arkivsak
22/00967-54

Saksbehandler
Hilde Orven Haugstad

Behandles av
Ungdomsrådet

Møtedato
23.11.2023

Godkjenning av protokoll 26.10.2023

Leders forslag til vedtak:

1. Protokoll fra Ungdomsrådet 26.10.2023 godkjennes slik den foreligger.

1. Sammendrag og konklusjon

Protokoll fra Ungdomsrådet 26.10.2023 ligger vedlagt.

Anton Toft Dahl
Leder i ungdomsrådet

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Protokoll Ungdomsrådet 26.10.2023

Saksprotokoll

Arivsak
22/00967

Saksbehandler
Hilde Orven Haugstad

Behandlet av
1 Ungdomsrådet

Møtedato
23.11.2023

Saksnr.
25/23

Godkjenning av protokoll 26.10.2023

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 23.11.2023 sak 25/23

Behandling

Anton Toft Dahl påpekte en feil i referatsaker i protokoll fra 26.10.2023.

Med denne endringen ble innstillingen enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Protokoll fra Ungdomsrådet 26.10.2023 godkjennes slik den foreligger.

Saksframlegg

Arkivsak
23/04233-11

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandles av
Formannskapet
Eldrerådet
Ungdomsrådet
Råd for personer med funksjonsnedsettelse
Kommunestyret

Møtedato
21.11.2023
23.11.2023
23.11.2023
23.11.2023
12.12.2023

Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Føringer for Handlingsprogram 2024-2027

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)» og netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)».

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd og lønnsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)».

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2024 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. Låneopptak

For 2024 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- a. Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 1 175 mill. kroner.
- b. Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 300 mill. kroner.
- c. Likviditetslån, inntil 250 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6.

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger for kommunale tjenester vedtas særskilt i egen sak som behandles samtidig med kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

1. Sammendrag og konklusjon

Kommunestyret må innen årets utgang vedta budsjett for kommende kalenderår og en rullerende økonomiplan som omfatter minst de fire neste kalenderårene. Årsbudsjettet og økonomiplanen skal omfatte hele kommunens virksomhet.

Kommunedirektøren legger med dette frem sitt forslag til handlingsprogram for perioden 2024-2027. Forslaget inneholder kommunedirektørens samlede forslag til Asker kommunes årsbudsjett for 2024 og økonomiplan for perioden 2024-2027.

Handlingsprogrammet utgjør kommuneplanens handlingsdel etter plan- og bygningsloven. Dette følger av Asker kommunes økonomireglement, vedtatt av kommunestyret 3. mars 2020.

Kommunedirektøren anbefaler at formannskapetets innstilling til Handlingsprogram 2024-2027, med alle forslag til vedtak som foreligger, offentliggjøres i samsvar med bestemmelsene i kommunelovens § 14-3 fjerde ledd. Høringsfristen settes til 7. desember 2023.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

En robust og bærekraftig kommuneøkonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til innbyggerne i kommunen.

Kommuneloven med tilhørende forskrifter regulerer behandlingen av årsbudsjettet og økonomiplanen. Kommunestyret skal innen årets utgang vedta budsjett for kommende kalenderår og en rullerende økonomiplan som omfatter minst de fire neste kalenderårene.

Kommunestyret vedtar selv årsbudsjettet og økonomiplanen på grunnlag av innstilling fra formannskapet. Innstillingen, med de forslag til vedtak som foreligger, skal legges ut til alminnelig ettersyn i minst 14 dager før behandlingen i kommunestyret.

Økonomiplanen og årsbudsjettet deles inn i en driftsdel og en investeringsdel. Kommunestyrets bevilgninger i årsbudsjettet er basert på rammebudsjetteringsprinsippet for tjenesteområdene. All bruk av midler i årsbudsjettet skal ha dekning i årets tilgang på midler.

Kommunen skal ha en forsvarlig økonomisk politikk som gir et langsiktig økonomisk handlingsrom, og samtidig er sterk nok til å tåle uforutsette hendelser. Av kommunelovens § 14-2 fremgår det at kommunestyret skal utarbeide finansielle måltall for kommunens økonomi. Kommunestyret i Asker vedtatt økonomiske handlingsregler med konkrete måltall for følgende områder:

- Disposisjonsfond
- Netto driftsresultat
- Gjeldsgrad
- Verdibevarende vedlikehold

Handlingsprogrammet viser hvilke prioriteringer, mål og premisser økonomiplanen bygger på. Kommunedirektøren skal påse at forutsetningene for handlingsprogrammet er forsvarlig utredet, at budsjettet er satt opp i balanse og at det er realistisk, fullstendig og oversiktlig. Investeringene skal over tid ha en egenfinansiering som ivaretar kommunens økonomiske handleevne.

Handlingsprogram 2024-2027 bygger på følgende rammebetingelser:

- Vedtatt Handlingsprogram 2023-2026
- Sak om Handlingsprogram 2023-2026 - revidert budsjett og økonomiske utsikter fremover, vedtatt av kommunestyret i sak 19/23
- Det økonomiske opplegget for kommunesektoren i 2024, slik det er redegjort for i kommuneproposisjonen (Prop.112 S (2022-2023))
- Handlingsregler for den økonomiske utviklingen, vedtatt av kommunestyret i sak 10/20
- Sak om strategiske mål og økonomiske rammer for Handlingsprogram 2024-2027, vedtatt av kommunestyret i sak 38/23
- Kommunestyrets vedtak i 1. og 2. tertialrapport 2023
- Vedtatte temaplaner
- Statsbudsjettet for 2024

Hovedutvalgene ble i april invitert til å komme med sine innspill og prioriteringer til kommunedirektørens videre arbeid med forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

Kommunedirektøren har vurdert utvalgenes innspill og prioriteringer. De økonomiske rammebetingelsene tilsier at det er mindre rom for nye tiltak på drifts- og investeringsbudsjettet. Det er derfor særlig lagt vekt på å vurdere om utvalgenes innspill kan realiseres innenfor eksisterende økonomiske rammer og iverksettes over flere år.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Kommuneplanens mål er basert på FNs bærekraftsmål. Handlingsprogrammet er en direkte oppfølging av FNs bærekraftsmål og skal støtte opp under en utvikling som er bærekraftig i sosial, miljømessig og økonomisk forstand. Det legges også fram et eget klimabudsjett som synliggjør tiltak som direkte og indirekte vil redusere klimagassutslippene i Askersamfunnet. For øvrig vises det til selve handlingsprogrammet.

4. Tidligere behandling

Politisk årshjul ble vedtatt i kommunestyret 13.12.2022 i sak 109/22.

Strategiske mål og økonomiske rammer for handlingsprogrammet 2024-2027 ble vedtatt av kommunestyret 13.06.2023 i sak 38/23.

Kommunedirektørens forslag til handlingsprogram for perioden 2024-2027 ble overlevert i formannskapsmøtet 24. oktober 2023 i sak 165/23.

5. Kommunedirektørens vurdering Strammere kommuneøkonomi

Det har i 2022 og 2023 vært knyttet stor usikkerhet til kommunesektorens rammebetingelser. Asker kommune opplevde gjennom 2022 og videre inn i 2023 en tydelig innstrammet kommuneøkonomi sammenlignet med situasjonen ved inngangen til 2022. I tillegg er norsk økonomi og verdensøkonomien fortsatt preget av langt større usikkerhet enn normalt, noe som påvirker kommunens handlingsrom. Det er derfor nødvendig med omstilling og effektivisering for at Asker kommune skal kunne møte utfordringene og ha økonomisk bærekraft i fremtiden.

Asker kommune leverer gode tjenester, men innenfor en stadig strammere økonomisk ramme som utfordres av:

- Lavere skatteinntekter
- Høy prisvekst

- Økte renter
- Økte pensjonskostnader

Asker kommune mister over 60 mill. kroner årlig i skatteinntekter som følge av utflyttinger fra kommunen. Dette er innarbeidet i kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027. I tillegg skal regjeringen våren 2024 legge frem en helhetlig gjennomgang av inntektssystemet for kommunene i en egen melding til Stortinget. Denne gjennomgangen vil bygge på utredningen fra Inntektssystemutvalget og høringsinnspillene til denne. Inntektssystemutvalgets forslag innebærer et potensiale for tap på ca. 50 mill. kroner for Asker kommune. Det tas sikte på at nytt inntektssystem får virkning fra og med 2025. Konsekvensene av dette er derfor ikke innarbeidet i Handlingsprogram 2024-2027.

Høy prisvekst i 2022 ble ikke kompensert. Dette er en utfordring som også påvirker kommuneøkonomien videre. Det har blitt dyrere å både bygge og drive blant annet sykehjem, skoler og andre velferdstjenester. I statsbudsjettet for 2024 har regjeringen lagt til grunn en prisvekst på 3,4 prosent, mens prognosen fra Sentralbanken er på 4,8 prosent. Dersom det ikke blir gitt full priskompensasjon i 2024, utgjør dette en økt risiko for Asker kommune på ca. 20 mill. kroner knyttet til drift av tjenester. Forslaget til investeringsbudsjett er prisjustert med henholdsvis 8 prosent knyttet til bygg og 12 prosent knyttet til anlegg. Dette fører til økte rente- og avdragsutgifter på om lag 16 mill. kroner i den kommende 4 års perioden.

Norges Bank har økt styringsrenten fra 2,75 prosent i januar 2023 til 4,25 prosent i november 2023. Den høyere renten vil trolig bli liggende slik i lang tid. Med et fortsatt høyt investeringsvolum vil rente- og avdragsutgiftene legge beslag på en større andel av driftsbudsjettet enn ønskelig. I kommunedirektørens forslag til handlingsprogram utgjør rente- og avdragsutgiftene 802 mill. kroner i 2024, økende til 900 mill. kroner i 2027. Ett prosentpoeng økt rente utgjør ca. 40 mill. kroner i økte årlige kapitalkostnader.

I tillegg er kommunesektorens pensjonskostnader betydelige, og Askers andel av økte frie inntekter knyttet til pensjon er ikke nok til å dekke de beregnede pensjonskostnadene for 2024. Det er beregnet at Asker kommune kompenseres i statsbudsjettet for omkring 30 mill. kroner, mens de faktiske pensjonskostnadene øker med 105 mill. kroner.

Handlingsregler

Økonomiske handlingsregler skal bidra til å sikre kommunens økonomiske stilling og gode velferdstjenester. Kommunestyret har som en del av økonomireglementet vedtatt handlingsregler for netto driftsresultat, disposisjonsfond, gjeldsgrad og verdibevarende vedlikehold.

Budsjettforslaget som nå foreligger, gir for 2024 følgende måltall:

- Netto driftsresultat på 0,8 prosent
- Gjeldsgrad på 103 prosent
- Verdibevarende vedlikehold på 127 kroner per m2
- Disposisjonsfond (inklusive energifondet) på 10,3 prosent

Netto driftsresultat

Budsjettet netto driftsresultat ligger lavere enn målsetningen i hele handlingsprogramperioden, til tross for omstillings- og effektiviseringskravet. Med dette lave nivået vil det ikke være rom for større endringer i budsjettet uten at det må dekkes inn ved omprioriteringer innenfor gjeldende budsjetttrammer. Det vil med dette resultatet heller ikke bli satt av midler i særlig grad for å kunne dekke opp for eventuelle endringer i de økonomiske forutsetningene som er lagt til grunn, og/eller til egenfinansiering av investeringer i fremtiden. For at kommunen skal kunne ha en bærekraftig og sunn økonomi, er dette derfor ikke et ønsket resultat å ha over tid.

Disposisjonsfond

Disposisjonsfond, inklusive energifondet, ligger over måltallet på 10 prosent i hele perioden. Disposisjonsfond uten energifondet utgjør kun 2,3 prosent i 2024 og vil være på 0 prosent i 2027. Størrelsen på delen av disposisjonsfondet som ikke har bindinger, er derfor langt unna måltallet for handlingsregelen. Dette betyr også at kommunen ikke har frie fond for å dekke opp for merutgifter eller mindreinntekter i budsjettet.

Energifondet forvaltes i henhold til reglementet for finans- og gjeldsforvaltning. Reglementet forutsetter at fondets grunnkapital og realverdiavsetninger ikke skal benyttes. I henhold til reglementet skal avkastningen fra energifondet benyttes til (i prioritert rekkefølge):

- I. Opprettholde realverdien av Energifondet ved at det avsettes til Energifondet realverdikapital et beløp tilsvarende Energifondet per 31.12. året før, justert med SSBs konsumprisindeks (KPI)
- II. Eventuell meravkastning utover dette avsettes som bufferkapital, dersom beregnet stresstest viser at kommunens bufferkapital ikke er tilstrekkelig til å ta høyde for vedtatte parametere for slik stresstesting
- III. Eventuell meravkastning utover dette avsettes til vedtatte investeringer. Dersom det et år ikke er tilstrekkelig realavkastning til å opprettholde realverdien av Energifondet (pkt I), skal det likevel avsettes til Energifondet realverdikapital ved at bufferkapital benyttes til avsetningen.

Siden 2014 har energifondet hatt en gjennomsnittlig avkastning på 5,5 prosent, og det har vært gjort uttak av energifondet på 487 mill. kroner til bruk til investeringer.

Gjeldsgrad

Asker kommune har et høyt ambisjonsnivå for investeringer og høy lånegjeld, og gjeldsgraden er vesentlig høyere (rødt nivå) enn handlingsregelen tilsier i hele handlingsprogramperioden.

Økt lånegjeld medfører at rente- og avdragsutgiftene legger beslag på en stadig større andel av kommunens frie inntekter. Økonomien til Asker kommune vil tåle høye investeringer i enkelte år. Høy investeringsaktivitet på lang sikt er imidlertid krevende. Det har vært høyt investeringsnivå i Asker kommune over flere år, og med den økende renten de siste par årene, og prognosene for rentenivået fremover, vil Asker kommune måtte bruke betydelige deler av driftsbudsjettet til å dekke opp for økte renteutgifter. Det er derfor viktig at eventuelle nye investeringer prioriteres opp mot vedtatte investeringer, slik at den samlede gjeldsgraden ikke øker ytterligere.

Verdibevarende vedlikehold

Handlingsregelen for verdibevarende vedlikehold er under handlingsregelens mål i begynnelsen av perioden, men vil i 2026 være i tråd med handlingsregelen.

Omstilling og effektivisering

En robust og bærekraftig kommuneøkonomi er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til innbyggerne.

Kommunedirektøren mener det er helt nødvendig med omstilling og effektivisering for at Asker kommune skal kunne møte utfordringene og ha økonomisk bærekraft i fremtiden. Kombinasjonen av et lavt netto driftsresultat, høy lånegjeld og lave reserver på disposisjonsfondet er ikke bærekraftig over tid.

Asker kommune leverer tjenester med høy kvalitet, men har også et høyt kostnadsnivå sammenlignet med andre kommuner. Det er derfor et potensielt handlingsrom innenfor enkelte områder. Kostnadsnivået i Asker var i 2022 totalt 343,6 mill. kroner høyere sammenlignet med gjennomsnittet i KOSTRA-gruppe 12.

Handlingsprogram 2024-2027 legger til grunn en omstilling og effektivisering på totalt 210 mill. kroner i løpet av 2027. Kommunedirektøren legger opp til at hoveddelen av omstillingen gjennomføres i 2024 og 2025, for deretter å avløses av en effektivisering på et normalt nivå i slutten av perioden.

I 2024 utgjør omstillingskravet 120 mill. kroner, noe som tilsvarer 1,9 prosent av tjenesteområdenes netto driftsramme. I 2025 er det lagt opp til en ytterligere

reduksjon av driftsbudsjettet på 50 mill. kroner. I 2026 og 2027 reduseres driftsbudsjettet med 20 mill. kroner årlig.

2024 – bemanningstilpasning og kostnadseffektive tjenester

Omstillingen og effektiviseringen vil i 2024 i hovedsak skje gjennom bemanningstilpasning og kostnadseffektive tjenester. Kommunedirektøren iverksatte i august 2023 en ansettelsesstopp i Asker kommune. Omstilling handler om å tilpasse kommunens drift til gjeldende økonomiske rammer og tilgjengelige ressurser, enten ved økt produktivitet, utvikling eller endring av tjenestetilbudet.

De omstillingstiltakene som er av prinsipiell karakter og innebærer vesentlig endret/reduisert tjenestetilbud eller økte gebyrer/brukerbetaling, fremmes i én felles sak til hovedutvalgene, formannskapet og kommunestyret i februar.

2025 – strukturelle endringer

Fra 2025 og i årene fremover vil det være nødvendig å gjennomføre strukturelle endringer for at Asker kommune skal kunne møte de store samfunnsutfordringene og opprettholde den økonomiske bærekraften.

Strukturelle endringer innebærer å endre måten en tjeneste er organisert eller leveres på, slik at oppgavene kan utføres på en bedre og mer effektiv måte. Innovasjon, økt digitalisering og tjenstedesign kan inngå som viktige elementer i strukturelle tiltak. Samtidig kan det være nødvendig å vurdere endringer knyttet til lokalisering og geografisk inndeling av tjenester.

Kommunedirektøren vil i tiden fremover blant annet utrede følgende temaer (ikke uttømmende):

- Skole- og barnehagestruktur
- Arealeffektivisering av kontorarbeidsplasser
- Bremse utgiftsveksten knyttet til demografiutfordringene
- Utnyttelse av eksisterende teknisk og sosial infrastruktur

Investeringer

Langsiktig planlegging av investeringsprosjekter er viktig for å skaffe oversikt over fremtidig handlingsrom, og for å gi oss bedre mulighet til å utvikle kommunens tjenester i takt med endringene i behov, befolkning og bosettingsmønster. Med utgangspunkt i en høy lånegjeld, stigende renter og krevende økonomiske tider, ble det i Handlingsprogram 2023-2026 vedtatt å forskyve 14 investeringsprosjekter 2-3 år ut i tid, samt en halvering av sekkeposter i 3 år.

For Handlingsprogram 2024-2027 foreslår kommunedirektøren å forskyve ytterligere tre prosjekter 2-3 år ut i tid. Alle de tre prosjektene vil ferdigstilles 6-9 år frem i tid.

Gebyrer

Gebyrer og brukerbetalinger inngår som del av kommunens inntekter. Nye gebyrer og brukerbetalinger er innarbeidet i kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027, men skal samtidig vedtas i egen sak.

I kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 er følgende forutsetninger lagt til grunn for justering av gebyrer og brukerbetalinger:

- Kommunal deflator
- Selvkostkalkyle der dette kreves i lov og forskrift
- Justering fra sentrale myndigheter gjennom statsbudsjettet

Kommunedirektøren vil særlig gjøre oppmerksom på at det er lagt inn noe større endringer i gebyrene knyttet til vann og avløp, tjenester etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven og eierseksjonsloven, samt svømmehaller og idrettsanlegg.

Vann og avløp

Når det gjelder vann og avløp, foreslås det at årsgebyrene økes samlet med 31 prosent i 2024. Den samlede økningen vil være på 5 prosent i 2025, 4 prosent i 2026 og 8,5 prosent i 2027. Hovedårsakene til gebyrøkningene i 2024 er økte kapitalkostnader og økte utbetalinger til interkommunale selskaper. I tillegg ble tjenesten i perioden 2021-2023 finansiert med ca. 100 mill. kroner fra kommunebudsjettet som ikke videreføres fra 2024.

Gebyrøkningen er derfor nødvendig for at inntektssiden skal balansere med utgiftssiden. Det vises til nærmere redegjørelse i egen sak om gebyrer og brukerbetalinger som blir lagt frem for formannskapet 21. november 2023 og kommunestyret 12. desember 2023.

Plan og byggesak

Når det gjelder tjenester etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven og eierseksjonsloven, har kommunedirektøren også her tatt utgangspunkt i 100 prosent selvkost. Det vises til nærmere redegjørelse i egen sak om gebyrer etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven og eierseksjonsloven som blir lagt frem for utvalg for plan og byggesak 1. november 2023, formannskapet 21. november 2023 og kommunestyret 12. desember 2023.

Svømmehaller og idrettsanlegg

Når det gjelder gebyrer for svømmehaller og idrettsanlegg, har kommunedirektøren foreslått endringer i prisstrukturen for å optimalisere inntekter og tilpasse tilbudene

etter omliggende bad. I tillegg er det foreslått endringer for å innrette subsidierte tiltak til riktige målgrupper. Det vises til nærmere redegjørelse i egen sak om gebyrer for svømmehaller og idrettsanlegg som blir lagt frem for hovedutvalg for medborgerskap 2. november 2023, formannskapet 21. november 2023 og kommunestyret 12. desember 2023.

Strøm- og energitiltak

Det forventes fortsatt høye energipriser i 2024. Kommunedirektøren vurderer derfor at det fortsatt vil være nødvendig å gjennomføre tiltak på kort og lang sikt for å redusere energiforbruket knyttet til kommunale bygg og infrastruktur. Asker kommune gjennomførte tilsvarende tiltak vinteren 2022/2023, noe som ga en besparelse på ca. 15 mill. kroner.

Det vises til planlagte tiltak beskrevet i eget notat. Kommunedirektøren vil hensynta behovet for et godt innneklima i skoler og barnehager. Dersom det oppstår utilsiktede konsekvenser av tiltakene, vil kommunedirektøren legge frem dette for politiske avklaringer.

Samfunnsflokke som krever tverrsektoriell innsats

Den vedtatte planstrategien legger til grunn at det skal utarbeides totalt 17 temaplaner. Så langt er 14 temaplaner vedtatt av kommunestyret og under implementering. De tre siste temaplanene sluttbehandles i 2024.

Mange av temaplanene omhandler store og komplekse samfunnsutfordringer som kommunen står overfor i årene fremover, og beskriver hvilke innsatsområder og strategier vi må jobbe med for å møte utfordringene og nå målene.

Samfunnsflokke er en fellesbetegnelse på store og komplekse samfunnsutfordringer der årsakssammenhengene ofte er sammensatte og løsningene ukjente. For å løse samfunnsflokke må vi ofte tenke nytt, samarbeide og samhandle på nye måter på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer, og bygge en felles kultur for læring og erfaringsdeling.

Det er vurdert at følgende tre samfunnsflokke vil kreve særlig prioritering og tverrsektoriell innsats i Asker kommune i årene fremover:

- Ungt utenforskap
- Demografiutfordringer
- Klima og natur

Det er en tett kobling mellom samfunnsflokkene og temaplanene. Alle temaplanene har høye ambisjoner. Arbeidet med samfunnsflokkene skal hjelpe oss med å prioritere innsatsen og gjennomføre de vedtatte planene.

Ungt utenforskap

Utenforskap er en stadig voksende samfunnsutfordring, og innebærer at enkeltmennesker eller grupper av mennesker står utenfor samfunnet. Det kan for eksempel være at de ikke deltar i utdanning eller arbeidsliv, eller at de mangler språklig eller kulturell tilknytning til samfunnet. Sykdom og funksjonshemming kan også være årsaker til utenforskap.

Demografiutfordringer

Befolkningssammensetningen vil i årene fremover endre karakter. Samfunnet får stadig flere eldre, samtidig som vi har lavere fødselskull og færre i yrkesaktiv alder. Økningen i antall eldre med behov for helse- og omsorgstjenester medfører utfordringer for velferdsstaten.

Det kreves bred og tverrsektoriell innsats i årene fremover for å sikre en aldersvennlig og inkluderende stedsutvikling, inkludert boliger med egnet plassering og utforming. Kommunen, næringslivet og innbyggerne må sammen videreutvikle tettstedene med et differensiert bo- og tjenestetilbud, samt gode møteplasser som fremmer tilhørighet og samfunnsdeltakelse.

Klima og natur

Klimaendringer og tap av naturmangfold er en stor utfordring både globalt og nasjonalt. Asker kommune ønsker å være en foregangskommune når det gjelder å stoppe klimaendringene og ta vare på naturmangfoldet. For å lykkes med dette, kreves det felles innsats fra hele Askersamfunnet og alle kommunens tjenesteområder.

Konklusjon

Asker kommune har i dag en høy standard på tjenestetilbudet til innbyggerne, og har på flere områder lavere gebyrer enn sammenlignbare kommuner eller selvkostprinsippet tilsier. 4-årsrapporten for perioden 2020-2023 viser at velferdstjenestene er styrket med hele 760 mill. kroner, samtidig som det er gjennomført en effektivisering på til sammen 190 mill. kroner. Mye av styrkingen knytter seg til harmonisering av tjenester som følge av kommunereformen.

De økonomiske rammebetingelsene etter pandemien, med globalt fall i økonomien og høy prisvekst, har gitt nye utfordringer for kommunen. Det er derfor nødvendig å gjennomføre et mer omfattende omstillingsprogram. Hovedstrategiene i programmet er å sikre befolkningsvekst, tjenesteutvikling, effektivisering, bedre produktivitet, økte inntekter og redusere omfanget av eller utsette investeringer.

Asker kommune styrer mot et netto driftsresultat på rødt nivå, og dette krever en stram budsjettdisiplin. Det betyr at alle nye forslag om økninger/styrkinger i driftsbudsjettet eller reduserte inntekter/gebyrer må salderes og dekkes inn.

Kommunedirektøren anbefaler at det kun gjøres en helhetlig budsjettrevisjon i forbindelse med fremleggelsen av revidert nasjonalbudsjett i juni 2024. Eventuelle eksterne endringer innarbeides i 1. tertialrapport 2024. Dette innebærer at det ikke legges opp til å behandle politiske økonomisaker løpende gjennom året, med noen få unntak.

De omstillingstiltakene som er av prinsipiell karakter og innebærer vesentlig endret/ redusert tjenestetilbud eller økte gebyrer/brukerbetaling, fremmes i én felles sak til hovedutvalgene, formannskapet og kommunestyret i februar.

Kommunedirektøren vil holde formannskapet som «driftsstyre» løpende orientert om status for omstillingsprogrammet. Formannskapet har et særlig sektorovergripende ansvar for å se helhet og sammenheng i økonomi- og omstillingsarbeidet på tvers av fag- og tjenesteområder.

Hovedutvalgene vil involveres innenfor sine ansvarsområder og bidra med råd, innspill eller høringsuttalelser.

Kommunedirektøren har gjennom forslag til Handlingsprogram 2024-2027 gitt sine anbefalinger om driftsrammer og tjenesteutvikling for fireårsperioden. Ved behandlingen av kommunedirektørens forslag 12. desember, er det kommunestyrets prioriteringer og vedtak som fastsetter kommunens mål og rammer for periode

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Handlingsprogram 2024-2027 - kommunedirektørens forslag
Notat – strømsparingstiltak vinteren 2023-2024 på grunn av høye strømpriser

Saksprotokoll

Arivsak
23/04233

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	21.11.2023	181/23
2 Eldrerådet	23.11.2023	17/23
3 Ungdomsrådet	23.11.2023	26/23
4 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	23.11.2023	19/23
5 Kommunestyret	12.12.2023	

Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027

Formannskapet har behandlet saken i møte 21.11.2023 sak 181/23

Behandling

Håvard Vestgren (H) fremmet på vegne av H, FrP, V og KrF følgende forslag til endringer i driftsbudsjett:

Endringer driftsbudsjett					
PARTINAVN: H, FrP, V, KrF					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Utsette utredning rehabilitering av rådhuset	-1 000	0	0	0	
Økt utbytte	-7 000	0	0	0	
Netto endring administrasjon og ledelse	-8 000	0	0	0	
Oppvekst					
Økte frie midler til hver skole (Fysiske læremidler?)	2 500	0	0	0	
Netto endring oppvekst	2 500	0	0	0	
Velferd					
Velferdstiltak for eldre/etter søknad (bl.a.ved innbyggertorgene)	2 000	0	0	0	
Tiltak (søkbare) inn mot jul/nyttår/matutdeling	500	0	0	0	
Kirkens feltarbeid	500	0	0	0	
Netto endring velferd	3 000	0	0	0	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Redusert vedlikehold brygger pri 2 og 3	0	-2 000	-2 000	-2 000	Ref sak ST
Til netto drift	0	2 000	2 000	2 000	
Oslofjorden. Prosjektmidler e.l.	1 000				
Gratis innfartsparkering i Vollen	1 000	0	0	0	
Netto endring Samfunnstjenester	2 000	0	0	0	
Medborgerskap					
Videreføre gratis svømming 2. og 10. trinn	1 000	1 000	1 000	1 000	
Videreføre/omstille Hurum Frivillighetssentral	500	0	0	0	Ref sak MB
Ytterligere omstilling innbyggertorg	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	
Netto endring Medborgerskap	500	0	0	0	
Netto endring	0	0	0	0	

Ivar Granum (A) fremmet følgende forslag til endringer i driftsbudsjettet:

Endringer driftsbudsjett					
PARTINAVN: Arbeiderpartiet					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring administrasjon og ledelse	0	0	0	0	
Oppvekst					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring oppvekst	0	0	0	0	
Velferd					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring velferd	0	0	0	0	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnstjenester	0	0	0	0	
Medborgerskap					
Prisstruktur svømmehallene	5 000	5 000	5 000	5 000	
Hurum Frivillighetssentral legges ikke ned	1 000	1 000	1 000	1 000	
Finansiering av tiltak	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	Finansieres fra disposisjonsfond
Netto endring Medborgerskap	0	0	0	0	
Netto endring	0	0	0	0	

Hanne Lisa Matt (MDG) fremmet følgende forslag til endringer i driftsbudsjettet:

Endringer driftsbudsjett					
Partinavn: MDG					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Innsparke driftskostnader pga redusert investeringsomfang	-9 315	-6 009	-5 655	-5 715	Anslag, 6% av investeringer som kuttes
Lavere politikergodtgjøring	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	
Økt utnyttelse av eksisterende lokaler og bygg	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000	Digitaliseringsgevinst/mindre fysiske møter etc
Antatt levetid for digital utstyr økes	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	Minst reklamasjonstid
Kompetanse og koordinering av systematisk, sektorovergripende klima- og naturarbeid	1 000	1 000	1 000	1 000	Implementering og oppfølging av funn i forvaltningsrevisjon om Askers klimarbeid
Netto endring administrasjon og ledelse	-42 315	-39 009	-38 655	-38 715	
Oppvekst					
FUT	5 000	5 000	5 000	5 000	Forebyggende ungdomsteam og utekontakt
Helsesykepleier og alternative læringsarenaer	5 000	5 000	5 000	5 000	100 % dekning i alle barne- og ungdomsskoler
Etablering av alternativ læringsarena i Asker syd	1 000				Vollen er nærmeste alternative opplæringsarena
Jobbsentralen	2 500	2 500	2 500	2 500	
Reversere omstilling	10 000	10 000	10 000	10 000	Må utredes nærmere
Fra disposisjonsfond	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000	
Netto endring oppvekst	13 500	12 500	12 500	12 500	
Velferd					
Hjemmehjelp	3 000	3 000	3 000	3 000	Styrking av tilbudet som ble kuttet i 2023
Livsglede for eldre	200	200	200	200	Sertifisering av boliger med heldøgns omsorg
Sykling uten alder medlemskap	8	8	8	8	Medlemskap for kommuner over 50.000
Styrke jordmorsatsingen i Asker	1 000	1 000	1 000	1 000	Fokus på oppfølging av mor og barn etter fødsel
Reversere omstilling	15 000	15 000	15 000	15 000	Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse og Psykisk helse og rus
Fra disposisjonsfond	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000	
Netto endring velferd	4 208	4 208	4 208	4 208	
Samfunnsutvikling					
Ulovligheter i strandsonen	2 000	2 000	2 000	2 000	Rydde opp i dette
Netto endring Samfunnsutvikling	2 000	2 000	2 000	2 000	
Samfunnstjenester					
Kartlegging av naturtyper som kan og bør restaureres	250	250	250	250	
Midler til kompetanse og drift klima, miljø og natur	2 000	2 000	2 000	2 000	
Effektivisere renhold på store idrettsanlegg	-2 800	-2 800	-2 800	-2 800	
Effektivisering 5% - FDV-kostnader	-520	-951	-1 390	-1 600	Forvaltning, drift og vedlikehold
Økte parkeringsavgifter i sentrumsområdene	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	
Reduksjon parkeringsavgift på pendlerparkering	1 500	1 500	1 500	1 500	
Dyrevelferdsplan	300	300	300	300	Søkepott for arbeid med dyrevelferd/ID-merking
Bekjempelse av svartlista arter	1 000	1 000	1 000	1 000	Løpende pott
Redusert brukerbetaling på Follestad og Yggeseth	5 500	5 500	5 500	5 500	Gjenvinning, avgift for privatpersoner avvikes
Doble pott til energirådgivning til private husholdninger	500	500	500	500	
Effektivisere renhold på store idrettsanlegg	-2 800	-2 800	-2 800	-2 800	
Doble beløpet til tilskudd sykkelpiggdekk til 360.000	180	180	180	180	Fortsatt kr 1000 i tilskudd per deltaker
Klimatilskudd elektriske lastesykler til privatpersoner	1 000	1 000	1 000	1 000	Inntil 15 000 kroner i støtte til elektrisk lastesykkel med lastekapasitet på minimum 60
Netto endring Samfunnstjenester	3 110	2 679	2 240	2 030	
Medborgerskap					
Etablering av livsynsnyttal seremonirom	250	0	0	0	Mulighetsstudie
Økt parkeringsavgift i parkeringskjeller under ny ishall	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000	Bortfall av 2 timer gratis i starten
Reduserte priser på kulturskolen	500	500	500	500	
Sikre lange åpningstider på bibliotek	1 000	1 000	1 000	1 000	Meråpent bibliotek også for ungdom under 18 år
Netto endring Medborgerskap	750	500	500	500	
Generelt uten allokering					
Mindre konsulentbruk	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	
Målrettet innsats for å dempe sykefravær	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000	Vikarbruk går ned, nærvær går opp
Skatteinngang er høyere enn forventet	-50 000	0	0	0	
Økte skatteinntekter overføres investering	50 000				
Netto endring Generelt uten allokering	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	
Netto endring	-22 747	-21 122	-21 207	-21 477	Bedre Netto driftsresultat

Hanne Lisa Matt (MDG) fremmet følgende forslag til endringer i investeringsbudsjettet:

Partinavn: MDG					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Gjenbruk og ombruk/second hand IKT gir 5% innsparing	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	Totalinvestering IKT er 248 mill kr i perioden
Netto endring administrasjon og ledelse	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	
Oppvekst					
Skolehager	250	250	250	250	Etableres i samarbeid med frivilligheten og gårdsbruk
Netto endring oppvekst	250	250	250	250	
Velferd					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring velferd	0	0	0	0	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Redusere Slemmestadutbyggingen	-90 000	-90 000	-90 000	-90 000	*Redusere de samlede investeringene med 50 %
Utbedring kommunale veier og parkeringsplasser	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000	
Restaurering av natur	2 000	2 000	2 000	2 000	Systematisk naturrestaurering og klimainnsats
Økt innsats mot klimaendringer	15 000	15 000	15 000	15 000	Løpende finansiering av tiltak, jf. klimabudsjett
Økt Enøk satsing til energitiltak i bygg	1 000	1 000	1 000	1 000	
Oppfølging av sykkelstrategi	15 000	15 000	15 000	15 000	
Redusert investering - Hurum brannstasjon	-10 000	-5 900	0		Redusere kostnadsrammen fra 95,9 mill til 80 mill kr
Oslofjordprosjekt - redde Oslofjorden	5 000	5 000	5 000	5 000	** Tilskuddspott
Netto endring Samfunnstjenester	-67 000	-62 900	-57 000	-57 000	
Medborgerskap					
Kirke - kirkelige investeringer kuttes	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000	
Kutt i koordineringspott idrettsbygg	-3 000	-2 000	-2 000	-3 000	
Prosjekt blomstrende Asker	500	500	500	500	Anlegge blomsterenger i hager, parker og langs veier; matnyttig beplantning i boområder
Prosjekt gratis tilbud for barn og unge i alle tettsteder	1 000	1 000	1 000	1 000	Åpen hall, ungdoms- og fritidsklubber, UngKultur.
Netto endring Medborgerskap	-4 500	-3 500	-3 500	-4 500	
Ikke allokert					
Kostnadskontroll og effektivisering av investeringer	-31 000	-31 000	-31 000	-31 000	*** 3 % årlig reduksjon i perioden
Overføring fra drift - økte skatteinntekter	-50 000	0	0	0	
Netto endring - Ikke allokert	-81 000	-31 000	-31 000	-31 000	
Netto endring INVESTERING	-155 250	-100 150	-94 250	-95 250	Reduserte investeringer i perioden: 444 900
*Kommunedirektøren utreder hvilke investeringer som er mest forsvarlig å skyve på og/eller droppe helt. Innsparing -360 mill i perioden					
**Kommunedirektøren utreder innretning av bruk av midler og mulighet for frivillige organisasjoner, landbruk mfl til å søke tilskudd.					
***Kommunedirektøren utreder forslag til effektiviserings- og innsparingstiltak i enkeltprosjektene som i minst mulig grad rammer inngåtte forpliktelser, primærtjenester eller miljø/bærekraft.					

Anders Nordmo (SV) fremmet følgende forslag til endringer i driftsbudsjettet:

Endringer driftsbudsjett					
PARTINAVN: SV					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Redusert politikerlønn	-5 300	-5 300	-5 300	-5 300	
Eiendomsskatt	-100 000	-200 000	-300 000	-300 000	
Forhøyet skatteanslag	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	
Avsetning til disposisjonsfond	120 300	220 300	320 300	320 300	Avsetning til fremtidige investeringer
Netto endring administrasjon og ledelse	-85 000	-85 000	-85 000	-85 000	
Oppvekst					
Lavterskeltilbud for uorganisert ungdom	10 000	10 000	10 000	10 000	Harmonisering/styrking av ungkultur mm
Reversering av kutt i stillinger i skolen	14 000	14 000	14 000	14 000	
Styrking av skolehelsetjenesten	3 000	3 000	3 000	3 000	Unngå nedbemanning/styrke tilbudet
Styrke balansen analoge/digitale hjelpemidler	7 000	7 000	7 000	7 000	Oppdatere skolebøker
Forsøksordning med gratis skolemåltid	2 500	2 500	2 500	2 500	
Netto endring oppvekst	36 500	36 500	36 500	36 500	
Velferd					
Ambulerende audiograf	1 000	1 000	1 000	1 000	Forbyggende lavterskeltilbud; veiledning mm
Ergoterapeut	1 000	1 000	1 000	1 000	Økt kapasitet/reduert venteliste
Klinisk ernæringsfysiolog	1 000	1 000	1 000	1 000	Bedre ernæringsssituasjon/forebyggende tiltak
Styrking av arbeid med psykisk helse og rus	5 000	5 000	5 000	5 000	Opprettholde og forbedre tjenesten
Økt støtte Fontenehuset	500	500	500	500	Kompensere bortfalt av statlig støtte, sikre driften
Lavterskeltilbud for eldre hjemmeboende	1 000	1 000	1 000	1 000	Forbyggende lavterskeltilbud; Hyggetreffet
Økt grunnbemanning institusjon og hjemmetjeneste	25 000	25 000	25 000	25 000	
Øke satsene for sosialhjelp 5 % fra 2024	8 000	8 000	8 000	8 000	
Netto endring velferd	42 500	42 500	42 500	42 500	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnstjenester	0	0	0	0	
Medborgerskap					
Opprettholde gratistilbud i svømmehallene	1 000	1 000	1 000	1 000	For 2. og 10. klassetrinn
Styrking av kulturtilbud	5 000	5 000	5 000	5 000	Kulturskole og kulturarenaer
Netto endring Medborgerskap	6 000	6 000	6 000	6 000	
Netto endring	0	0	0	0	

Ordfører tok opp forslag til endringer i driftsbudsjettet, sendt inn fra Senterpartiet:

Endringer driftsbudsjett					
PARTINAVN: Senterpartiet					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Redusert godtgjørelse til folkevalgte	-1 250	-2 500	-2 500	-2 500	Utgjør ca. 10 % reduksjon. Halvårseffekt i 2024.
Netto endring administrasjon og ledelse	-1 250	-2 500	-2 500	-2 500	
Oppvekst					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring oppvekst	0	0	0	0	
Velferd					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring velferd	0	0	0	0	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Asker rådhus - mulighetsstudie	-1 000	0	0	0	Dette er et ansvar for eier av rådhuset, Asker kommunale pensjonskasse.
Parkeringsavgift ved rådhuset	-100	-100	-100	-100	Avvikle ordning med gratis parkering utenfor rådhuset.
Netto endring Samfunnstjenester	-1 100	-100	-100	-100	
Medborgerskap					
Flere utstyrssentraler (BUA)	2 350	2 600	2 600	2 600	Etablere flere steder for utlån av utstyr til idretts- og friluftaktiviteter.
Netto endring Medborgerskap	2 350	2 600	2 600	2 600	
Netto endring	0	0	0	0	

Ordfører tok opp forslag til endringer i investeringsbudsjettet, sendt inn fra Senterpartiet:

Endringer investeringsbudsjett					
PARTINAVN: Senterpartiet					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring administrasjon og ledelse	0	0	0	0	
Oppvekst					
Inventar og utstyr	2 500	2 500	0	0	Avvikle midlertidig halvering av denne potten, jf. sak om mangelfullt vedlikehold av uteområder.
Koordineringspott bygg	10 000	10 000	0	0	Avvikle midlertidig halvering av denne potten, jf. kunnskapsgrunnlag temaplan eiendom.
Netto endring oppvekst	12 500	12 500	0	0	
Velferd					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring velferd	0	0	0	0	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Klimatiltak	1 000	1 000	2 000	2 000	Midlene fra potten nedenfor flyttes til denne budsjettposten.
Klimatiltak - mobilitet rettet mot Askersamfunnet	-1 000	-1 000	-2 000	-2 000	Budsjettposten avvikles og midlene flyttes til budsjettposten over.
Områdeplan for fremtidig infrastruktur Slemmest	-23 250	-23 250	0	0	Kuttet kan fordeles over hele fireårsperioden.
Samferdsel - utbedring kommunale veier	4 000	4 000			Delvis avvikle midlertidig halvering av budsjettposten.
Turveier og friområder	3 000	3 000			Avvikle midlertidig halvering av budsjettposten.
Netto endring Samfunnstjenester	-16 250	-16 250	0	0	
Medborgerskap					
Tofte innbyggertorg - rehabilitering av samfunnsh	27 000	0	-27 000	0	Fremskynde rehabiliteringen fra 2026 til 2024.
Idrett - oppfølging av temaplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv	3 500	3 500	0	0	Avvikle midlertidig halvering av budsjettposten.
Koordineringspott anlegg for friluftaktivitet	250	250	0	0	Avvikle midlertidig halvering av budsjettposten.
Bruk av disposisjonsfond/økt låneopptak	-27 000				
Tilføres disposisjonsfond/reduert låneopptak			27 000		
Netto endring Medborgerskap	3 750	3 750	0	0	
Netto endring	0	0	0	0	

Ordfører tok opp forslag til endringer i driftsbudsjettet, sendt inn fra Rødt:

Endringer driftsbudsjett					
PARTINAVN: Rødt					
	2024	2025	2026	2027	Utfyllende tiltaksbeskrivelse
Administrasjon og ledelse					
Redusert driftsresultat	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000	Driftsresultatet reduseres med ca 0,3% hvert år Beregningsgrunnlaget (B) tar utgangspunkt i stortingsrepresentantgodtgjøring
Redusert folkevalgtsgodtgjøring	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000	
Fullt støttemedlemskap i Fair Play Bygg Oslo og omegn	80	80	80	80	
Netto endring administrasjon og ledelse	-30 920	-30 920	-30 920	-30 920	
Oppvekst					
Redusert kutt (omstilling og effektivisering)	13 000	13 000	13 000	13 000	
Netto endring oppvekst	13 000	13 000	13 000	13 000	
Velferd					
Redusert kutt (omstilling og effektivisering)	17 920	17 920	17 920	17 920	
Netto endring velferd	17 920	17 920	17 920	17 920	
Samfunnsutvikling					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0	
Samfunnstjenester					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Samfunnstjenester	0	0	0	0	
Medborgerskap					
Tiltaksnavn	0	0	0	0	
Netto endring Medborgerskap	0	0	0	0	
Netto endring	0	0	0	0	

VOTERING

Endringsforslaget fra Rødt fikk ingen stemmer, og falt.

Endringsforslaget fra Senterpartiet fikk ingen stemmer, og falt.

Endringsforslaget fra SV fikk 1 stemme (SV), og falt.

Endringsforslaget fra MDG fikk 1 stemme (MDG), og falt.

Endringsforslaget fra Arbeiderpartiet fikk 2 stemmer (A), og falt.

Endringsforslaget fra H, FrP, V og KrF ble vedtatt, mot 4 stemmer (SV,MDG,A).

Ordfører foreslo og fikk formannskapets enstemmige tilslutning til følgende:

Formannskapets innstilling til handlingsprogrammet, med alle forslag til vedtak som foreligger, offentliggjøres i samsvar med bestemmelsene i kommunelovens § 14-3 fjerde ledd. Høringsfrist til formannskapets innstilling settes til 7.desember 2023.

Innstilling

1. Føringer for Handlingsprogram 2024-2027

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)» og netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)».

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd og lønnsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2024 vedtas som i vist i «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)».

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2024 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. Låneopptak

For 2024 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- a. Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 1 175 mill. kroner.
- b. Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 300 mill. kroner.
- c. Likviditetslån, inntil 250 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6. Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger for kommunale tjenester vedtas særskilt i egen sak som behandles samtidig med kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

7. Følgende endringer innarbeides i driftsbudsjettet:

	2024	2025	2026	2027
Administrasjon og ledelse				
Utsette utredning rehabilitering av rådhuset	-1 000	0	0	0
Økt utbytte	-7 000	0	0	0
Netto endring administrasjon og ledelse	-8 000	0	0	0

Oppvekst				
Økte frie midler til hver skole (Fysiske læremidler?)	2 500	0	0	0
Netto endring oppvekst	2 500	0	0	0
Velferd				
Velferdstiltak for eldre/etter søknad (bl.a. ved innbyggertorgene)	2 000	0	0	0
Tiltak (søkbare) inn mot jul/nyttår/matutdeling	500	0	0	0
Kirkens feltarbeid	500	0	0	0
Netto endring velferd	3 000	0	0	0
Samfunnsutvikling				
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0
Samfunnstjenester				
Redusert vedlikehold brygger pri 2 og 3	0	-2 000	-2 000	-2 000
Til netto drift	0	2 000	2 000	2 000
Oslofjorden. Prosjektmidler e.l.	1 000			
Gratis innfartsparkering i Vollen	1 000	0	0	0
Netto endring Samfunnstjenester	2 000	0	0	0
Medborgerskap				
Videreføre gratis svømming 2. og 10. trinn	1 000	1 000	1 000	1 000
Videreføre/omstille Hurum Frivillighetssentral	500	0	0	0
Ytterligere omstilling innbyggertorg	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Netto endring Medborgerskap	500	0	0	0

Saksprotokoll

Arivsak
23/04233

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	21.11.2023	181/23
2 Eldrerådet	23.11.2023	17/23
3 Ungdomsrådet	23.11.2023	26/23
4 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	23.11.2023	19/23
5 Kommunestyret	12.12.2023	

Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027

Eldrerådet har behandlet saken i møte 23.11.2023 sak 17/23

Behandling

Utvalgsmedlem Anne-Britt Wengen fremmet følgende forslag til nytt punkt 8:

Eldrerådet bemerker følgende:

- Eldrerådet støtter nødvendigheten av satsning og videreutvikling av hjemmebaserte tjenester:
 - Eldrerådet vil gjenta oppfordringen om å etablere en digital hjemmehjelpsordning.
 - Eldrerådet foreslår ambulerende audiograf.
- Etablere en plan for velferdsteknologi.
- Oppsøkende og forebyggende tjenester for hjemmeboende eldre må gjennomgås og forsterkes.
- Frivilligheten som verdi, både for den enkelte og for samfunnet, må være retningsgivende for samarbeidet mellom kommunen og frivilligheten.
- Rådet er glad for at en pårørendekoordinator kom på plass i forrige periode. Det må være et mål å få på plass et pårørendesenter i Asker.
- Stimulering til planlegging av egen alderdom krever god informasjon/rådgivning fra kommunens side. Kommunens rådgivningstjeneste må utvides til å omfatte alle.

Nestleder Trygve Lia fremmet følgende forslag til nytt underpunkt:

- Seniortilbudet på innbyggertorgene må videreføre/igangsette arbeidet med:
 - Å skape innbyggertorgene som gode møteplasser for eldre utfra deres behov.
 - Servering av næringsrik varm mat flere dager i uken.

Utvalgsmedlem Bønnhoff fremmet forslag til nytt punkt:
Parkeringsnorm i boligområder må være tilpasset eldre.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Forslag fremmet av Wengen ble enstemmig vedtatt som nytt punkt 9.

Forslag fremmet av nestleder Lia ble enstemmig vedtatt som nytt underpunkt.

Forslag fremmet av utvalgsmedlem Bønnhoff fikk 3 stemmer og falt.

Vedtak

1. Føringer for Handlingsprogram 2024-2027

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)» og netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)».

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd og lønnsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2024 vedtas som i vist i «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)».

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2024 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. Låneopptak

For 2024 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- a. Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 1 175 mill. kroner.
- b. Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 300 mill. kroner.
- c. Likviditetslån, inntil 250 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6. Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger for kommunale tjenester vedtas særskilt i egen sak som behandles samtidig med kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

7. Følgende endringer innarbeides i driftsbudsjettet:

	2024	2025	2026	2027
Administrasjon og ledelse				
Utsette utredning rehabilitering av rådhuset	-1 000	0	0	0
Økt utbytte	-7 000	0	0	0
Netto endring administrasjon og ledelse	-8 000	0	0	0
Oppvekst				
Økte frie midler til hver skole (Fysiske læremidler?)	2 500	0	0	0
Netto endring oppvekst	2 500	0	0	0
Velferd				
Velferdstiltak for eldre/etter søknad (bl.a. ved innbyggertorgene)	2 000	0	0	0
Tiltak (søkbare) inn mot jul/nyttår/matutdeling	500	0	0	0
Kirkens feltarbeid	500	0	0	0
Netto endring velferd	3 000	0	0	0
Samfunnsutvikling				
Tiltaksnavn	0	0	0	0
Netto endring Samfunnsutvikling	0	0	0	0
Samfunnstjenester				
Redusert vedlikehold brygger pri 2 og 3	0	-2 000	-2 000	-2 000
Til netto drift	0	2 000	2 000	2 000
Oslofjorden. Prosjektmidler e.l.	1 000			
Gratis innfartsparkering i Vollen	1 000	0	0	0
Netto endring Samfunnstjenester	2 000	0	0	0
Medborgerskap				
Videreføre gratis svømming 2. og 10. trinn	1 000	1 000	1 000	1 000
Videreføre/omstille Hurum Frivillighetssentral	500	0	0	0
Ytterligere omstilling innbyggertorg	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Netto endring Medborgerskap	500	0	0	0

8. Eldrerådet bemerker følgende:

- Eldrerådet støtter nødvendigheten av satsning og videreutvikling av hjemmebaserte tjenester:
 - Eldrerådet vil gjenta oppfordringen om å etablere en digital hjemmehjelpsordning.
 - Eldrerådet foreslår ambulerende audiograf.
- Etablere en plan for velferdsteknologi.
- Oppsøkende og forebyggende tjenester for hjemmeboende eldre må gjennomgås og forsterkes.
- Frivilligheten som verdi, både for den enkelte og for samfunnet, må være retningsgivende for samarbeidet mellom kommunen og frivilligheten.
- Rådet er glad for at en pårørendekoordinator kom på plass i forrige periode. Det må være et mål å få på plass et pårørendesenter i Asker.
- Stimulering til planlegging av egen alderdom krever god informasjon/rådgivning fra kommunens side. Kommunens rådgivningstjeneste må utvides til å omfatte alle.
- Seniortilbudet på innbyggertorgene må videreføre/igangsette arbeidet med:
 - Å skape innbyggertorgene som gode møteplasser for eldre utfra deres behov.
 - Servering av næringsrik varm mat flere dager i uken.

Saksprotokoll

Arivsak
23/04233

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	21.11.2023	181/23
2 Eldrerådet	23.11.2023	17/23
3 Ungdomsrådet	23.11.2023	26/23
4 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	23.11.2023	19/23
5 Kommunestyret	12.12.2023	

Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027

Råd for personer med funksjonsnedsettelse har behandlet saken i møte 23.11.2023 sak 19/23

Behandling

Trine Groven innledet til saken og besvarte spørsmål.

Forslag til innspill fra rådet, fremmet av May B. Myklebust:

- Rådet er skeptisk til at det legges opp til en innsparing på hele 43,9 mill. innenfor tjenesteområdet Velferd, hvorav 17,2 mill. i programområdet Tjenester til personer med funksjonsnedsettelse og 17,9 mill. i Hjemmetjenester og institusjon. Vi kan vanskelig se at dette kan gjennomføres uten at tjenestetilbudet til mennesker med funksjonsnedsettelse svekkes betydelig.
- Rådet er skeptisk til at det legges opp til en effektivisering på hele 36,5 mill. innenfor tjenesteområdet Oppvekst. Vi kan vanskelig se at det kan gjennomføres følgende innsparinger: skole 21 mill., barnehage 4 mill. og Barn, familie og inkludering 11,5 mill. uten at dette vil føre til vesentlig dårligere tilbud til barn og unge med særskilte behov.

- Rådet stiller seg skeptisk til at avsatt årlig beløp på 2. mill. til universell utforming er nok til å dekke det reelle behovet i kommunen.
- Rådet stiller seg skeptisk til at byggeplanene for omsorgsboliger tilpasset personer med funksjonsnedsettelse er vedtatt utsatt i tre år, på tross for svært lang ventetid for denne type boliger. Rådet er også bekymret over at det ikke er planlagt noen boliger med fast bemanning, til tross for at flere med behov for dette står i boligkø.
- Rådet synes det er gledelig at budsjettrammen for Transporttjenesten styrkes med to nye ruter/buss.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Forslag fremmet av May B. Myklebust ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Føringer for Handlingsprogram 2024-2027

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)» og netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)».

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd og lønnsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)».

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2024 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. Låneopptak

For 2024 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- a. Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 1 175 mill. kroner.

- b. Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 300 mill. kroner.
- c. Likviditetslån, inntil 250 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6.

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger for kommunale tjenester vedtas særskilt i egen sak som behandles samtidig med kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

7. Råd for personer med funksjonsnedsettelse har følgende innspill:

- Rådet er skeptisk til at det legges opp til en innsparing på hele 43,9 mill. innenfor tjenesteområdet Velferd, hvorav 17,2 mill. i programområdet Tjenester til personer med funksjonsnedsettelser og 17,9 mill. i Hjemmetjenester og institusjon. Vi kan vanskelig se at dette kan gjennomføres uten at tjenestetilbudet til mennesker med funksjonsnedsettelser svekkes betydelig.
- Rådet er skeptisk til at det legges opp til en effektivisering på hele 36,5 mill. innenfor tjenesteområdet Oppvekst. Vi kan vanskelig se at det kan gjennomføres følgende innsparinger: skole 21 mill., barnehage 4 mill. og Barn, familie og inkludering 11,5 mill. uten at dette vil føre til vesentlig dårligere tilbud til barn og unge med særskilte behov.
- Rådet stiller seg skeptisk til at avsatt årlig beløp på 2. mill. til universell utforming er nok til å dekke det reelle behovet i kommunen.
- Rådet stiller seg skeptisk til at byggeplanene for omsorgsboliger tilpasset personer med funksjonsnedsettelser er vedtatt utsatt i tre år på tross for svært lang ventetid for denne type boliger. Rådet er også bekymret over at det ikke er planlagt noen boliger med fast bemanning, til tross for at flere med behov for dette står i bolig kø.
- Rådet synes det er gledelig at budsjetttrammen for Transporttjenesten styrkes med to nye ruter/buss.

Saksprotokoll

Arivsak
23/04233

Saksbehandler
Kathrine Bolsø

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Formannskapet	21.11.2023	181/23
2 Eldrerådet	23.11.2023	17/23
3 Ungdomsrådet	23.11.2023	26/23
4 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	23.11.2023	19/23
5 Kommunestyret	12.12.2023	

Kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 23.11.2023 sak 26/23

Behandling

Rådgivere Inger-Lise Gjesdal og Hege Oshaug presenterte saken og svarte på spørsmål.

Eira Erlandsen-Sele fremmet følgende forslag til punkt 7:

- *Ungdomsrådet mener at for å løse samfunnsfloker, spesielt søkelys på ungt utenforskap, burde vi ha et større fokus på å få unge ut i arbeids livet, ved f.eks. bedre samarbeid med jobbsentralen og innebygger torgene.*

Aurora Lauvset fremmet følgende 2 forslag til punkt 7:

- *Ungdomsrådet mener at støtte til fritidsaktiviteter burde ha en aldersgrense på 18 år i stedet for dagens ordning. Støtten gis til de med økonomiske utfordringer.*
- *Ungdomsrådet ønsker at kommunen skal gjeninnføre en ny og forbedret tilskuddsordning, som ligner på AiA ordningen.*

Innstillingen i 6 punkter ble enstemmig vedtatt.

Erlandsen-Seles forslag ble enstemmig vedtatt.

Lauvsets forslag ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

Kommunedirektøres forslag til vedtak:

1. Føringer for Handlingsprogram 2024-2027

De føringer og premisser som fremgår av kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027 legges til grunn for kommunens aktiviteter og tjenesteproduksjon i planperioden.

2. Driftsrammer

Driftsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-4 Bevilgningsoversikter – drift (1A)» og netto bevilgning per tjenesteområde vedtas som vist i «§ 5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)».

Kommunedirektøren gis fullmakt til å fordele midler fra overordnet ansvar, herunder statlige tilskudd og lønnsreserven, til de enkelte tjenesteområdene.

3. Investeringsrammer

Investeringsbudsjettet for 2024 vedtas som vist i «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2A)» og «§ 5-5 Bevilgningsoversikter – investering (2B)».

4. Skatt

Skatt på inntekt og formue for 2024 utskrives etter den maksimalsats Stortinget fastsetter.

5. Låneopptak

For 2024 gis fullmakt til følgende låneopptak:

- a. Lån til finansiering av egne investeringer, inntil 1 175 mill. kroner.
- b. Startlån fra Husbanken til videre utlån, inntil 300 mill. kroner.
- c. Likviditetslån, inntil 250 mill. kroner.

Kommunedirektøren gis fullmakt til å godkjenne lånevilkår for ovennevnte lånerammer.

6. Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger

Gebyrer, avgifter og brukerbetalinger for kommunale tjenester vedtas særskilt i egen sak som behandles samtidig med kommunedirektørens forslag til Handlingsprogram 2024-2027.

7. Følgende endringer innarbeides i driftsbudsjettet:

- Ungdomsrådet mener at for å løse samfunnsfloker, spesielt søkelys på ungt utenforskap, burde vi ha et større fokus på å få unge ut i arbeids livet, ved f.eks. bedre samarbeid med jobbsentralen og innebygger torgene.
- Ungdomsrådet mener at støtte til fritidsaktiviteter burde ha en aldersgrense på 18 år i stedet for dagens ordning. Støtten gis til de med økonomiske utfordringer.
- Ungdomsrådet ønsker at kommunen skal gjeninnføre en ny og forbedret tilskuddsordning, som ligner på AiA ordningen.

Saksframlegg

Arkivsak

22/00227-16

Saksbehandler

Anette Kampesæter
Førland

Behandles av

Eldrerådet
Ungdomsrådet
Råd for personer med funksjonsnedsettelse
Utvalg for samfunnstjenester
Formannskapet
Kommunestyret

Møtedato

23.11.2023
23.11.2023
23.11.2023
30.11.2023
23.01.2024
30.01.2024

Temaplan eiendom - Rom for livet 2024-2036 - 2. gangs behandling

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Temaplan eiendom – Rom for livet 2024-2036, med følgende innsatsområder og strategier, vedtas:
 1. Rom for livet – gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne
 2. Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer
 3. Klima- og miljøvennlige bygg
 4. Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning
 5. Profesjonell eiendomsvirksomhet
2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - Ordinær virksomhetsplanlegging
 - Årlig rullering av Handlingsprogrammet – ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - Egne saker – tiltak av prinsipiell karakter
3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årsrapport

1. Sammendrag og konklusjon

Temaplan eiendom er en strategisk og sektorovergripende plan som beskriver hvordan Asker kommune kan tilrettelegge for en helhetlig og framtidsrettet eiendomsvirksomhet til beste for kommunens innbyggere og ansatte.

Det er definert fem innsatsområder som beskriver hva kommunen særlig må prioritere for å møte utfordringene: *rom for livet – gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne; bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer; klima- og miljøvennlige bygg; kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning; og profesjonell eiendomsvirksomhet.*

Temaplan eiendom har vært på høring i perioden 31.03.2023 til 22.05.2023. Totalt kom det åtte høringsinnspill til planen. Av disse kom seks fra kommunale råd og utvalg og to fra lag og foreninger. Det er utarbeidet en oversikt over innspillene med kommunedirektørens kommentar (vedlegg 3).

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

Temaplan eiendom er forankret i vedtatt planstrategi for Asker kommune 2020-2024. Oppdrag med igangsetting av arbeidet med temaplanen er gitt i forbindelse med kommunestyrets behandling av Handlingsprogram 2021-2024.

Temaplanen er en tverrsektoriell og strategisk plan. Temaplan eiendom skal ha en planperiode på 12 år med rullering hvert fjerde år.

Utfordringsbilde

Overordnede føringer, utviklingstrekk og tilstander som påvirker temaplan eiendom:

Føringer

Prioriterte vekstområder påvirker bosettingsmønstre og hvor det vil være hensiktsmessig å lokalisere kommunens tjenester. Asker har ambisiøse klimamål, og for å nå disse vil det være nødvendig med godt, og planlagt vedlikehold, og fokus på arealeffektivitet og gjenbruk av bygg for å redusere klimafotavtrykkene i størst mulig grad.

Utviklingstrekk

Befolkningssammensetning endres, og andelen innbyggere over 67 år vil øke dramatisk frem mot 2050. Dette gir behov for flere tjenester, flere formålsbygg innen helse og omsorg, og andre typer boliger. Klimaendringer vil medføre mer ekstremvær, flom og tørke, og dette må hensyntas også for den kommunale bygningsmassen. Bygnings- og velferdsteknologi er i rask endring, samtidig som riktige digitale verktøy er forutsetning for effektiv drift og å møte morgendagens behov.

Dagens status

Strammere økonomi gjør det enda viktigere å fokusere på livssyklus kostnader og effektiv ressursbruk. Mange bygg mangler enhetlige systemer for driftskontroll og -styring. Det er mangel på eiendommer til fremtidige kommunale formål, og kommunen har få strategiske utviklingsplaner for områder og enkelte eiendommer. Det er ikke tilstrekkelig innsikt i tjenestenes fremtidige arealbehov. Deler av kommunens bygningsmasse og store deler av uteområdene har et vedlikeholdsetterslep. Det er behov for å etablere ambisjonsnivå for tilstandsgrader, og flere nøkkeltall for styring. Kommunens eiendomsorganisasjon er sammensatt og kompleks: Det er behov for å vurdere organisering, ansvar, samhandlingsarenaer og -verktøy, riktig kompetanse til å håndtere et bredt spekter av teknologiske løsninger, og mer helhetlig ressursstyring.

Innsatsområder og strategier

Innsatsområdene er definert med bakgrunn i kunnskapsgrunnlaget (vedlegg 2), utfordringsbildet (kapittel 4 i temaplanen), og beskriver hva kommunen særlig må prioritere for å møte utfordringene.

Følgende fem innsatsområder er valgt ut for temaplan eiendom (vedlegg 1):

1. Rom for livet - gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne
2. Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer
3. Klima- og miljøvennlige bygg
4. Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning
5. Profesjonell eiendomsvirksomhet

For hvert innsatsområde er det gitt en kort beskrivelse av status og utfordringer, samt hvilke endringer (strategier) som må gjennomføres for å sikre måloppnåelse og utvikling i ønsket retning.

Medvirkning

For å sikre involvering innad i organisasjonen er arbeidet med temaplanen forankret i folkevalgte organer, hos administrativ ledelse og fagressurser.

Før sak om mandat og rammer ble det avholdt administrativt innspillsmøte med fagressurser fra Samfunnstjenester og Samfunnsutvikling. I arbeidet med kunnskapsgrunnlaget har det vært bred medvirkning fra alle tjenesteområder. Flere ledere har bidratt til å kartlegge egnetheten av bygg for sin tjeneste. I arbeidet med innsatsområder og strategier har det vært medvirkning fra Utvalg for samfunnstjenester og relevante fagressurser fra alle tjenesteområdene.

Høringsperioden etter 1. gangs behandling har gitt alle i hele kommunen mulighet til å gi innspill.

Oppsummering av høringsinnspill

Temaplan eiendom har vært på høring i perioden 31.03.2023 til 22.05.2023. Høringsperioden ble gjort kjent gjennom kommunens nettsider. Høringsinnspillene ble levert elektronisk.

Totalt kom det åtte høringsinnspill til planen. Av disse kom seks fra kommunale råd og utvalg og to fra lag og foreninger.

Det kom mange gode innspill til planen. Flere av disse anses som ivaretatt i planen.

Noen av innspillene har ført til suppleringer og styrket planen. Det kom også konkrete tiltak som vi tar med oss i det videre arbeidet i utarbeidelse av virksomhetsplaner og det årlige handlingsprogrammet. Ingen av innspillene foreslo endringer i innsatsområder eller strategier. Noen av innspillene faller inn under kommuneplanens samfunnsdel/arealdel og andre temaplaner. Innspillene var gjennomgående positive til planen.

Alle høringsinnspillene er lagt ved i sin helhet (vedlegg 4). Oppsummering av høringsuttalelser med kommunedirektørens kommentarer er lagt ved saken (vedlegg 3). Nedenfor følger en punktviss oppsummering av innspillene:

- Verdibevarende vedlikehold for bygg med uteområder
- Hensiktsmessige og egnede arealer for brukerne av bygg og uteområder
- Sambruk og meråpne bygg
- Universell utforming
- Enhetlig standarder
- Alternativsvurderinger i investeringsprosjekter
- Eide / leide arealer
- Samarbeid med frivilligheten

Implementering av temaplanen

Temaplan eiendom inngår i Asker kommunes plansystem. Etter at temaplanen er politisk vedtatt, utarbeider kommunedirektøren administrative oppdrag til virksomhetene basert på innsatsområdene og strategiene i planen. Med bakgrunn i disse oppdragene, utarbeider virksomhetene tiltak i sine virksomhetsplaner for gjennomføring og oppfølging lokalt i den enkelte virksomhet. Som en del av den administrative styringsdialogen mellom virksomhetsleder og direktør evalueres og rapporteres det jevnlig på status for oppfølging av tiltakene.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Innsatsområdene *Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer*, *Klima- og miljøvennlige bygg* og *Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning* er relevante for å nå de økonomiske og miljømessige bærekraftsmålene. Innsatsområdet *Rom for livet - gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne* har betydning for de sosiale bærekraftsmålene, som handler om å sikre at innbyggerne får et godt og rettferdig grunnlag for et anstendig liv.

Økonomiske forhold

Bygningsmassen er et virkemiddel for at organisasjonen skal kunne oppnå sine mål. Planens innsatsområder vil bidra til bedre tilpassede bygg og uteområder og bedre utnyttelse av arealer, og en ressurseffektiv utnyttelse av kommunens verdier. Planlagt vedlikehold som bidrar til å oppgradere byggenes funksjon løpende (verdibevarende vedlikehold), bidrar til å minimere kommunens kostnader til vedlikehold, samt reduserer behovet for ombygginger.

Ved å ha et bevisst forhold til både prissatte og ikke-prissatte effekter i kommunens beslutningsunderlag for investerings- og rehabiliteringsprosjekter, sikres fokus på samfunnsøkonomiske konsekvenser fra ulike innfallsvinkler. Dette vil bidra til en best mulig og helhetlig ressursutnyttelse til en lavest mulig pris.

Som en strategisk eiendomsutvikler må Asker kommune aktivt arbeide med foredling og optimalisering av eiendomsporteføljen. Hensikten med dette er å sikre en til enhver tid anvendelig eiendomsreserve med høy kvalitet og verdi.

Miljømessige forhold

De mest klimavennlige kvadratmeterne er de som ikke bygges. Temaplanen understøtter at Asker kommune rehabiliterer fremfor å bygge nytt, samt legger til rette for effektiv arealutnyttelse for å redusere det totale behovet for ny bygningsmasse i kommunen og bidra til å redusere klimagassutslipp.

Temaplanen fordrer at kommunen etablerer langsiktige planer for energibesparende tiltak/prosjekter for å redusere kommunens driftskostnader og miljøfotavtrykk i eksisterende bygg. Energieffektivisering av bygg kan frigjøre energi og gi bedre kapasitet, og i tillegg kan energieffektivisering av bygg begrense behovet for utbygging av ny fornybar kraftproduksjon og inngrep i uberørt natur.

Temaplanen understøtter at kommunen tar natur-, miljø- og klimahensyn ved plassering av kommunale bygg og anlegg, med fokus på minimal bearbeiding av grunnen, og eiendommer som ligger nært eksisterende infrastruktur. Grunneiendommer som er utsatt for flom- eller annen naturfare skal også i et klimaperspektiv unngås. I tillegg er lokalisering av bygg viktig for å unngå økt transportbehov, noe som er behandlet i innsatsområdet om grønn mobilitet i temaplan handling mot klimaendringene.

Sosiale forhold

Et av temaplanens hovedmål er å bidra til at kommunale bygg blir en effektiv innsatsfaktor i kommunens tjenesteyting og samfunnsutvikling ved å tilfredsstille de grunnleggende og tjenesterelaterte behovene til brukerne. Eiendomsforvaltningen skal sikre et inkluderende tjenestetilbud, og forholdet til brukerne skal være preget av kompetanse, serviceholdning, og forutsigbare og tydelige avtaler.

Universell utforming av bygg og tilhørende utearealer vil bidra til at flest mulig av kommunens innbyggere kan ta del i ulike opplevelser i hverdagen og delta i samfunnet.

Gjennom utvikling av gode oppvekst- og bomiljøer, næringsutvikling, levende sentrum, flerbruk av kommunale bygg og tilbud for innbyggere både i og utenfor arbeidslivet, skapes tilhørighet til lokalmiljøet og kommunen, og tilknytning til andre mennesker og steder. Lokale tiltak for å hindre utenforskap kan også styrke opplevelsen av tilhørighet og felleskap.

Gjennom temaplanen legges det til rette for å sikre innbyggerne en rettferdig fordeling og lik tilgang til goder og ressurser, herunder fellesskapets bygg og arealer.

4. Tidligere behandling

Mandat og rammer

Mandat og rammer for temaplan eiendom ble vedtatt av utvalg for samfunnstjenester 20.01.2022 sak 8/22.

Vedtak:

1. Arbeidet med temaplan Eiendom gjennomføres i tråd med de rammer og føringer som fremgår av mandatet i dette saksframlegget. Under Tema/problemstillinger som skal utredes, legges følgende punkt til:
 - Sirkulær økonomi, gjenbruk av bygg og materialer
Setningen: – Miljø/klima i et forvaltnings- og driftsperspektiv endres til: - Miljø/klima i et innkjøps-, forvaltnings- og driftsperspektiv.
 - Verbalforslag/oversendelse nummer 4 «Uteområder», vurderes innarbeidet i planen.
 - Hvordan erfaringer fra «Teknisk utredning – Erfaringer med ulike krav til miljø og klima i formålsbygg» kan anvendes for at Asker skal oppnå målene satt i Temaplan Handling mot klimaendringene.
 - Konkretisering av mål og strategier satt i Temaplan Handling mot klimaendringene.
2. Temaplanen legges frem for kommunestyret for endelig behandling 2. kvartal 2023.

Kunnskapsgrunnlag

Det ble orientert om kunnskapsgrunnlaget i Utvalg for samfunnstjenester 01.12.2022 og Formannskapet 28.02.2023.

Førstegangsbehandling av temaplan eiendom

Utvalg for samfunnstjenester behandlet saken 23. mars 2023. Planen ble sendt på høring (enstemmig vedtatt).

Vedtak:

1. Temaplan eiendom – Rom for livet, med følgende innsatsområder og tilhørende strategier, legges ut på høring med høringsfrist 07.05.2023

Innsatsområder:

1. Rom for livet – gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne
 2. Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer
 3. Klima- og miljøvennlige bygg
 4. Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning
 5. Profesjonell eiendomsvirksomhet
2. Det legges opp til en medvirkningsprosess i høringsperioden for å få innspill på innsatsområder og strategier som er foreslått i temaplanen.

Høringer i politiske råd og utvalg

Protokoller fra politisk behandling i råd og utvalg ligger vedlagt i vedlegg 4.

- Ungdomsrådet, 20. april
- Råd for personer med funksjonsnedsettelse, 20. april
- Eldrerådet, 20. april
- Utvalg for oppvekst, 25. april
- Utvalg for velferd, 25. april
- Utvalg for medborgerskap, 27. april

5. Kommunedirektørens vurdering

Temaplan eiendom er en strategisk og sektorovergripende plan, og beskriver hvordan Asker kommune kan tilrettelegge for en helhetlig og framtidsrettet eiendomsvirksomhet til beste for kommunens innbyggere og ansatte.

Eiendomsvirksomheten er et strategisk virkemiddel for at kommunen kan levere gode, hensiktsmessige og kostnadseffektive tjenester. I dette ligger:

- Bærekraftige arealer som understøtter tjenestene og tjenesteutvikling

- Verdibevarende vedlikehold og verdiutvikling av bygg og eiendommer
- Bidra til steds- og samfunnsutvikling

Asker kommune har eier- og forvaltningsansvar for en sammensatt portefølje av både bebygde og ubebygde eiendommer. De kommunale eiendommene skal tilfredsstille ulike interesser på tvers av tjenesteområdene, nyttes som et politisk virkemiddel for å oppnå overordnede mål og strategier og samtidig være en eiendomsressurs når det kommer til strategisk eiendomsutvikling og strategiske kjøp og salg.

Ved å følge opp strategiene i de fem innsatsområdene fra temaplan eiendom vil dette komme både tjenestene og innbyggerne til gode. Asker kommune vil bevege seg i retning av å være en foregangskommune gjennom en ambisiøs, profesjonell og utviklingsorientert forvaltning av kommunens eiendomsverdier.

Kommunedirektøren takker alle som har gitt innspill til temaplanen, inkludert mottatte invitasjoner til samarbeid og innspill til tiltak. Innspillene viser engasjement i planens ulike deler, noe som tydeliggjør dens brede omfang.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

- 1 Temaplan Eiendom - Rom for livet 2024-2036
- 2 Kunnskapsgrunnlag for Temaplan eiendom - Rom for livet
- 3 Høringsinnspill med kommunedirektørens kommentar
- 4 Høringsinnspill samlet

Saksprotokoll

Arivsak
22/00227

Saksbehandler
Anette Kampesæter Førland

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	23.11.2023	18/23
2 Ungdomsrådet	23.11.2023	27/23
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	23.11.2023	20/23
4 Utvalg for samfunnstjenester	30.11.2023	38/23
5 Formannskapet	23.01.2024	
6 Kommunestyret	30.01.2024	

Temaplan eiendom - Rom for livet 2024-2036 - 2. gangs behandling

Eldrerådet har behandlet saken i møte 23.11.2023 sak 18/23

Behandling

Nestleder Trygve Lia fremmet følgende alternative forslag. Eldrerådet tar saken til orientering.

Vedtak

Saken tas til orientering.

Saksprotokoll

Arivsak
22/00227

Saksbehandler
Anette Kampesæter Førland

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	23.11.2023	18/23
2 Ungdomsrådet	23.11.2023	27/23
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	23.11.2023	20/23
4 Utvalg for samfunnstjenester	30.11.2023	38/23
5 Formannskapet	23.01.2024	
6 Kommunestyret	30.01.2024	

Temaplan eiendom - Rom for livet 2024-2036 - 2. gangs behandling

Råd for personer med funksjonsnedsettelse har behandlet saken i møte 23.11.2023 sak 20/23

Behandling

Forslag fremmet av Kay Arne Sørensen til tillegg i punkt 1, underpunkt 2:

Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer *med søkelys på god universell utforming*

Innstillingen, med den forslåtte endringen, ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan eiendom – Rom for livet 2024-2036, med følgende innsatsområder og strategier, vedtas:
 1. Rom for livet – gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne
 2. Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer, med søkelys på god universell utforming
 3. Klima- og miljøvennlige bygg
 4. Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning
 5. Profesjonell eiendomsvirksomhet
2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - Ordinær virksomhetsplanlegging
 - Årlig rullering av Handlingsprogrammet – ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - Egne saker – tiltak av prinsipiell karakter
3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årsrapport

Saksprotokoll

Arivsak
22/00227

Saksbehandler
Anette Kampesæter Førland

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	23.11.2023	18/23
2 Ungdomsrådet	23.11.2023	27/23
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	23.11.2023	20/23
4 Utvalg for samfunnstjenester	30.11.2023	38/23
5 Formannskapet	23.01.2024	
6 Kommunestyret	30.01.2024	

Temaplan eiendom - Rom for livet 2024-2036 - 2. gangs behandling

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 23.11.2023 sak 27/23

Behandling

Rådgiver Anette Kampesæter Førland presenterte saken.

Eira Erlandsen-Sele og Aurora Lauvset fremmet følgende forslag til kulepunkt i nytt punkt 4:

4. *Ungdomsrådet ønsker å komme med følgende innspill til temaplanen*
 - *Ungdomsrådet ønsker at kommunen skal prøve å plante flere trær i de ulike lokalsamfunnene rundt om i kommunen. Ungdomsrådet ønsker i tillegg at kommunen utnytter flere klatreplanter på bygninger rundt i de ulike sentrale områdene i kommunen.*
 - *Ungdomsrådet foreslår økt antall søppelkasser rundt om i kommunen for å forhindre forsøpling. Vi foreslår at disse er laget av gjenvunnet materiale.*

Innstillingen i 3 punkter ble enstemmig vedtatt.

Erlandsen-Sele og Lauvsets forslag ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Temaplan eiendom – Rom for livet 2024-2036, med følgende innsatsområder og strategier, vedtas:
 1. Rom for livet – gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne
 2. Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer
 3. Klima- og miljøvennlige bygg
 4. Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning
 5. Profesjonell eiendomsvirksomhet
2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - Ordinær virksomhetsplanlegging
 - Årlig rullering av Handlingsprogrammet – ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - Egne saker – tiltak av prinsipiell karakter
3. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årsrapport
4. Ungdomsrådet ønsker å komme med følgende innspill til temaplanen:
 - Ungdomsrådet ønsker at kommunen skal prøve å plante flere trær i de ulike lokalsamfunnene rundt om i kommunen. Ungdomsrådet ønsker i tillegg at kommunen utnytter flere klatreplanter på bygninger rundt i de ulike sentrale områdene i kommunen.
 - Ungdomsrådet foreslår økt antall søppelkasser rundt om i kommunen for å forhindre forsøpling. Vi foreslår at disse er laget av gjenvunnet materiale.

Saksprotokoll

Arivsak
22/00227

Saksbehandler
Anette Kampesæter Førland

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Eldrerådet	23.11.2023	18/23
2 Ungdomsrådet	23.11.2023	27/23
3 Råd for personer med funksjonsnedsettelse	23.11.2023	20/23
4 Utvalg for samfunnstjenester	30.11.2023	38/23
5 Formannskapet	23.01.2024	
6 Kommunestyret	30.01.2024	

Temaplan eiendom - Rom for livet 2024-2036 - 2. gangs behandling

Utvalg for samfunnstjenester har behandlet saken i møte 30.11.2023 sak 38/23

Behandling

Saksbehandlere Anette Førland og Lene Thusing Pedersen besvarte spørsmål.

Aaby (SP) fremmet på vegne av SP, V, FrP, og H til nytt punkt 3:

For å kunne evaluere styring og måloppnåelse i temaplan for Eiendom skal nøkkeltall på følgende påvirkningsbare punkt utarbeides. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årsrapport. I tillegg skal hovedutvalget for samfunnstjenester ha en årlig statusoppdatering der målbarheten på innsatsområdene og strategiene vises.

- Nullutslippsbygg - nybygg
- Avfallsmengde fra nybygg
- Energieffektivisering av eksisterende bygg
- Gjenbruksgrad av eksisterende bygg

Aaby (SP)sitt alternative forslag til punkt 3 ble satt opp mot kommunedirektørens innstilling. Aabys forslag ble enstemmig vedtatt.

Aaby (SP) fremmet på vegne av SP og MDG til nytt punkt 4:

For å kunne evaluere styring og måloppnåelse i temaplan for Eiendom skal nøkkeltall på følgende påvirkningsbare punkt utarbeides. Rapportering på arbeidet skjer til hovedutvalg for samfunnstjenester hvert 2.år.

- *Tilstandsgrad på kommunens eiendomsportefølje - TG*
- *Tilstandsgrad på kommunens uteområder - TG*

Aabys forslag til nytt punkt 4 falt mot 2 stemmer, SP og MDG

Hansen Aspås (FrP) fremmet 3 nye underpunkter til vedtakspunkt 1:

1. S12 andre avsnitt fra toppen slettes «*Videre vekst skal primært legges i gangavstand til tettstedene. Dette for å redusere behovet for bilkjøring, og for å styrke det enkelte tettsted som servicesenter, helsefremmende møteplass og handelssted*».
2. S14 nest siste avsnitt slettes «*Asker kommune har per i dag ikke en felles digital plattform med oversikt over hvilke eiendommer kommunen til enhver tid besitter. En slik løsning vil gjøre tomteporteføljen levende og tilgjengelig på tvers i kommuneorganisasjonen.*»
3. S15 andre avsnitt slettes «*Gjeldende salgskrav på 40 millioner kroner pr. år er vanskelig å innfri med nåværende eiendomsportefølje. Kommunens salgbare eiendomsreserve reduseres uten at det tilføres særlig nye objekter.*»

Hansen Aspås (FrP) til nye underpunkter 6, 7 og 8 til vedtakspunkt 1 falt mot 1 stemme, FrP.

Hatten (A) fremmet forslag til endring på punkt 1, underpunkt 2 endres til:

Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer med søkelys på god universell utforming.

Innstillingen punkt 1 ble enstemmig vedtatt med endringen fra Hatten (A).

Innstillingen punkt 2 ble enstemmig vedtatt.

Vedtak

1. Temaplan eiendom – Rom for livet 2024-2036, med følgende innsatsområder og strategier, vedtas:
 1. Rom for livet – gode og hensiktsmessige arealer for tjenestene/brukerne
 2. Bærekraftig og helhetlig utvikling av kommunale eiendommer med søkelys på god universell utforming
 3. Klima- og miljøvennlige bygg
 4. Kostnadseffektiv og verdibevarende eiendomsforvaltning
 5. Profesjonell eiendomsvirksomhet
2. Implementering av planen skjer gjennom:
 - Ordinær virksomhetsplanlegging
 - Årlig rullering av Handlingsprogrammet – ved tiltak med økonomisk konsekvens
 - Egne saker – tiltak av prinsipiell karakter
3. For å kunne evaluere styring og måloppnåelse i temaplan for Eiendom skal nøkkeltall på følgende påvirkningsbare punkt utarbeides. Rapportering på arbeidet skjer gjennom kommunens årsrapport. I tillegg skal hovedutvalget for samfunnstjenester ha en årlig statusoppdatering der målbarheten på innsatsområdene og strategiene vises.
 - Nullutslippsbygg - nybygg
 - Avfallsmengde fra nybygg
 - Energieffektivisering av eksisterende bygg
 - Gjenbruksgrad av eksisterende bygg

Saksframlegg

Arkivsak
23/18718-1

Saksbehandler
Elizabeth Lie/Hanne Evju

Behandles av
Ungdomsrådet
Utvalg for oppvekst
Utvalg for plan og byggesak
Kommunestyret

Møtedato
23.11.2023
28.11.2023
29.11.2023
12.12.2023

Barn og unges talsperson i plan- og byggesaker - etablering av ordning i Asker kommune

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Asker kommune oppretter en ordning med barn og unges talsperson i plan- og byggesaker
2. Tjenesteområde Oppvekst setter av del av en stillingsressurs til å starte opp arbeidet tidlig i 2024
3. Ordningen med barn og unges talsperson i plan- og byggesaker vil evalueres etter fire år

1. Sammendrag og konklusjon

Denne saken foreslår å opprette en ordning som vil sikre bedre synlighet og beskyttelse av barn og unges interesser inn i all planlegging etter plan- og bygningsloven i Asker kommune. Dette kan for eksempel dreie seg om byggesaker eller tettstedsutvikling. Å ivareta barn og unges interesser er viktig for å utvikle så gode lokalsamfunn som mulig for fremtiden.

Medborgerskap og involvering er viktige satsingsområder for kommunen og denne ordningen understøtter dette. Tjenesteområde Oppvekst vil stille en ressurs til rådighet for ordningen, og arbeidet starter opp tidlig i 2024. Talspersonen vil bli involvert i tidligfase i plansaker og inngå i et bredt tverrfaglig

samarbeid for å belyse viktige aspekter for barn og unge inn i planarbeidet. Aktuelle temaer kan være trygg skolevei, lekemuligheter, støy, tilgjengelighet til marka og andre rekreasjonsområder samt forebygging av utenforskap.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

I samsvar med plan- og bygningslovens § 3-3 tredje ledd må kommunestyret opprette en særskilt ordning med en dedikert talsperson for å ta vare på barn og unges interesser under planleggingen. Dette er en ordning mange norske kommuner har. Målet med denne ordningen er å sikre bedre synlighet og beskyttelse av barn og unges interesser i alle aspekter av planlegging og byggesaksbehandling i samsvar med loven. En slik talsperson, skal få tidlig innsikt og mulighet til å uttale seg i de delene av saksbehandlingen og planleggingen som berører barn og ungdom.¹

2.1. Barn og unge har en lovfestet rett til medvirkning

I Norge er barn og unges rett til medvirkning forankret i flere internasjonale konvensjoner og nasjonal lovgivning, som inkluderer både FNs barnekonvensjon (CRC)² og FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD)³. Det samme er tilfelle i mange nasjonale lover og retningslinjer, som for eksempel: barneloven, opplæringsloven og barnehageloven og kommuneloven. I plan- og bygningsloven er barn og unges rett til medvirkning spesielt trukket frem. Den understreker viktigheten av å involvere berørte parter i planlegging og beslutningsprosesser knyttet til arealbruk og utvikling, og fremhever barn og unge som en spesielt viktig gruppe.⁴

Rikspolitiske retningslinjer for barn og planlegging skal styrke barns og unges behov og interesser i samfunnsplanlegging. De tar sikte på å fremme barns deltakelse i planleggingsprosesser, skape trygge og tilgjengelige omgivelser, tilrettelegge bolig- og skoleområder for barn, bevare naturområder viktige for barn, og øke kompetansen blant planleggere og beslutningstakere. Målet er å sikre at barn vokser opp i trygge og stimulerende miljøer.⁵

Samlet sett gir disse lovene og retningslinjene barn og unge i Norge en lovfestet rett til å bli hørt og delta i saker som angår dem, både i skolen, i familien og i samfunnet generelt. Dette understreker betydningen av å inkludere deres perspektiver og behov i ulike beslutningsprosesser.

2.2. Barn og unges medvirkning - et viktig element i samfunnsutviklingen

¹ [Veileder om barn og unge i plan og byggesak - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/veileder-om-barn-og-unge-i-plan-og-byggesak)

² [Barnekonvensjonen \(fn.no\)](https://www.fn.no)

³ [FN-konvensjon om rettigheter for personer med nedsatt funksjonsevne – Store norske leksikon \(snl.no\)](https://www.snl.no)

⁴ [Lov om planlegging og byggesaksbehandling \(plan- og bygningsloven\) - Kapittel 5. Medvirkning i planleggingen - Lovdata](#)

⁵ [Innbyggernes medvirkning i planprosesser - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/innbyggernes-medvirkning-i-planprosesser)

Barn og unges medvirkning i arealplanlegging er avgjørende for en inkluderende og bærekraftig samfunnsutvikling. Dette er viktig av flere grunner:

- **Fremtidens brukere:** Barn og unge er fremtidens brukere av dagens planlagte områder, og deres behov må tas i betraktning for å skape funksjonelle miljøer.
- **Demokrati og medvirkning:** Barns deltakelse styrker samfunnets demokratiske legitimitet og gir dem innflytelse over saker som påvirker dem.
- **Læring og kompetanseutvikling:** Medvirkning gir barn og unge muligheten til å lære om samfunnsprosesser, bærekraft og komplekse spørsmål.
- **Relevant planlegging:** Barn og unge har innsikt i egne behov, noe som kan forbedre tilpasningen av arealplanene.
- **Inkludering og likestilling:** Medvirkning fremmer likestilling og motvirker diskriminering.
- **Økt trivsel og livskvalitet:** Involverte barn og unge kan bidra til tryggere, mer trivelige omgivelser som fremmer god helse og samvær.
- **Ansvar for fellesskapet:** Medvirkning gir barn og unge eierskap og ansvar for samfunnsutviklingen.

Samlet sett er barns og unges medvirkning essensiell for å skape en inkluderende, bærekraftig og effektiv samfunnsutvikling som tar hensyn til alle kommunens innbyggere

2.3. Hvordan sikre barn og unges medvirkning i plansaker?

Barn og unges medvirkning kan sikres på minst to forskjellige måter. Gjennom medvirkningsaktiviteter sammen med målgruppen sikrer vi at barn og unge får påvirke og delta direkte i prosesser som berører og angår dem. Når kommunen skal medvirke med barn og unge bør det benyttes egne metoder og prosesser. Dette kan for eksempel være barnetråkk, samtaleintervjuer eller befaringer for barn i deres nærområde.

Asker kommune jobber med å utvikle en egen metode for hvordan vi kan innhente lokalkunnskap fra barn og unge om stedene der de bor på en systematisk måte i samarbeid med skolene. Piloten har blitt testet på Sætre barne- og ungdomsskole i forbindelse med planlegging av ny skole.

Den andre måten å innhente medvirkning fra barn og unge er å sikre at barneperspektivet blir ivaretatt. Da medvirker ikke barn og unge direkte, men med talspersoner eller representanter som har spesiell kunnskap eller innsikt om barn og unges behov og ønsker. En talsperson for barn og unge i plansaker vil bli en viktig ressurs i denne type medvirkning og innsiktsarbeid.

2.4. Hvordan arbeider barn og unges talsperson?

Barn og unges talsperson i plansaker er en rolle som snakker for barn og unge når det gjelder planlegging og utvikling av steder og prosjekter. Denne rollen jobber for å ivareta barn og unges interesser og synspunkter når det tas avgjørelser som påvirker dem, som for eksempel planlegging av skoler, lekeplasser og boligområder.

Talspersonen kan være en person eller en del av en gruppe som representerer barn og unge. Talspersonens oppgave er å snakke for barn og unge, hente inn meningene deres, og gi råd til de som tar beslutninger. Den sørger for at barn og unge blir hørt og at det tas hensyn til det de mener er viktig.

Mandatet til barn og unges talsperson i Asker kommune foreslås å være å bidra til å styrke og synliggjøre barn og unges interesser i planleggingen og at hensynet til barn og unge ivaretas gjennom planbestemmelser. Aktuelle temaer som talspersonen kan ha innspill til kan være barns lekemuligheter, utforming av fellesarealer, trygg skolevei, utforming av kommunens formålsbygg, eksempelvis skolebygg og tilgjengelighet for alle til utfartsområder og liknende. Ungdomsrådet har tidligere vært engasjert i ungdoms behov for et velfungerende kollektivsystem i kommunen, og dette vil være et typisk tema talspersonen kan bringe inn. Talspersonen vil også ha dialog med Ungdomsrådet i aktuelle saker.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Denne saken er relevant for alle de tre bærekraftsdimensjonene; økonomisk, miljømessig og sosial bærekraft. Bærekraftig samfunnsutvikling med gode, inkluderende og aldersvennlige tettsteder er viktig for å sikre boligvekst og lokale arbeidsplasser, noe som er avgjørende for å sikre kommunens inntekter. For å skape bærekraftige lokalsamfunn må alle gode krefter delta og ha eierskap til samfunnsutviklingen.

Det er ikke unaturlig at viktige arealplaner skaper diskusjon i lokalmiljøet og alle innspill fra ulike deler av befolkningen er verdifulle for kommunen inn i planarbeidet. Det er særlig viktig å engasjere bredt, ha åpne og tilgjengelige prosesser og benytte ny teknologi slik at flest mulig kan bidra med sine kommentarer og innspill. Barn og unge ligger ofte foran i den teknologiske utviklingen så kommunen søker å ta i bruk digitale plattformer som er kjent for denne målgruppen. Lokalt eierskap og muligheten for å påvirke egne omgivelser kan styrke tilhørighet og sosial bærekraft i kommunen. For å sikre forankring hos barn og unge skal Asker kommune ha et sterkt søkelys på dette og jobbe videre med å utvikle nye metoder for involvering av barn og unge. En egen talsperson representerer en styrking av dette arbeidet.

Alle planer som utarbeides i Asker kommune skal ta hensyn til natur og miljø samt bidra til handling mot klimaendringene. For å sikre dette viktige perspektivet, er innspill og tilbakemeldinger fra overordnede myndigheter, frivillige lag og organisasjoner, næringsliv så vel som innbyggere viktige inn i ulike deler av planprosessen. Det er særlig viktig å høre barn og unges synspunkter, da de er fremtidens askerbøringer og skal leve med de valgene i samfunnsutviklingen som gjøres nå.

4. Tidligere behandling

Sak 0151/23 Engasjement, medvirkning og gode høringsprosesser - svar på verbalvedtak, beskriver og drøfter ulike nivåer og metoder for medvirkning i arealplanprosesser.⁶ Saken ble behandlet i Formannskapet 19.09.23.

5. Kommunedirektørens vurdering

Etter § 3-3 tredje ledd i plan- og bygningsloven skal kommunestyret sørge for å etablere en særskilt ordning for å ivareta barn og unges interesser i planleggingen. I denne saken foreslår kommunedirektøren hvordan Asker kommune skal arbeide gjennom å etablere en slik ordning.

De tre tidligere kommunene løste denne ordningen på forskjellige måter, blant annet gjennom en liknende talspersonordning. Etter første kommunestyreperiode for nye Asker kommune ser kommunedirektøren behov for at en slik særskilt ordning legges til barn og unges talsperson. En talsperson for barn og unge vil representere deres interesser og perspektiver i planleggingsprosesser, og sikre at deres behov blir tatt hensyn til. Ved at en ressurs har denne spesielle rollen sikrer kommunen at barn og unges rettigheter alltid blir belyst og systematisk ivaretatt i et fagområde som arealplanlegging, der mange forskjellige hensyn skal vektas mot hverandre. Kommunedirektøren ser frem til mange kreative og gode innspill gjennom denne ordningen.

Kommunedirektøren peker på at Asker kommune, i likhet med resten av Norge, står overfor tre alvorlige samfunnsflokke. En av disse er den alvorlige situasjonen som oppstår når barn og unge faller utenfor skole, arbeidsliv og fritidsaktiviteter. Det blir viktig å sikre barn og unges stemme i arbeidet med denne og de andre de store samfunnsflokkene kommunen står ovenfor. Asker kommune har også vedtatt en temaplan for medborgerskap som utdyper viktigheten av innbyggerinvolvering fra ulike aldersgrupper og mennesker i forskjellige livssituasjoner i utviklingen av lokalsamfunnet vårt.

Talspersonen legges til tjenesteområde Oppvekst. Tjenesteområde Samfunnsutvikling har ansvar for å dele kunnskap, involvere og legge til rette for at barn og unges talsperson kan bidra og utføre sin rolle som et viktig bindeledd mellom barn og unge og stedsutviklingen.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

⁶ [Politiske møter og dokumenter | Asker kommune](#)

Saksprotokoll

Arivsak
23/18718

Saksbehandler
Elizabeth Lie

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	23.11.2023	28/23
2 Utvalg for oppvekst	28.11.2023	29/23
3 Utvalg for plan og byggesak	29.11.2023	109/23
4 Kommunestyret	12.12.2023	

Barnas representant i plansaker - etablering av ordning i Asker kommune

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 23.11.2023 sak 28/23

Behandling

Rådgivere Elizabeth Lie og Hanne Evju presenterte saken og svarte på spørsmål.

Ungdomsrådet diskuterte i grupper og kom med felles forslag til rådgiverene.

Eira Erlandsen-Sele fremmet følgende forslag til nytt punkt 4:

4. *Ungdomsrådet anbefaler barnas representant å bruke De Unges Kommunestyre (DUK) som en arena for å få barn og unges perspektiv på relevante saker.*

Anton Toft Dahl og Isak Gregers Eriksen fremmet felles forslag til nytt punkt 5:

5. *Ungdomsrådet ønsker at rådet har en til to representanter som deltar, med tale og forslagsrett på møter i plan og bygningsutvalget.*

Innstilling

1. Asker kommune oppretter en ordning med barn og unges talsperson i plan- og byggesaker.
2. Tjenesteområde Oppvekst setter av del av en stillingsressurs til å starte opp arbeidet tidlig i 2024.
3. Ordningen med barn og unges talsperson i plan- og byggesaker vil evalueres etter fire år.
4. Ungdomsrådet anbefaler barnas representant å bruke De Unges Kommunestyre (DUK) som en arena for å få barn og unges perspektiv på relevante saker.
5. Ungdomsrådet ønsker at rådet har en til to representanter som deltar, med tale og forslagsrett på møter i plan og bygningsutvalget.

Saksprotokoll

Arivsak
23/18718

Saksbehandler
Elizabeth Lie

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	23.11.2023	28/23
2 Utvalg for oppvekst	28.11.2023	29/23
3 Utvalg for plan og byggesak	29.11.2023	109/23
4 Kommunestyret	12.12.2023	

Barnas representant i plansaker - etablering av ordning i Asker kommune

Utvalg for oppvekst har behandlet saken i møte 28.11.2023 sak 29/23

Behandling

Rådgiver Elizabeth Lie presenterte saken og svarte på spørsmål.

Innstillingen i 3 punkter ble enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Asker kommune oppretter en ordning med barn og unges talsperson i plan- og byggesaker.
2. Tjenesteområde Oppvekst setter av del av en stillingsressurs til å starte opp arbeidet tidlig i 2024.
3. Ordningen med barn og unges talsperson i plan- og byggesaker vil evalueres etter fire år.

Saksprotokoll

Arivsak
23/18718

Saksbehandler
Elizabeth Lie

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	23.11.2023	28/23
2 Utvalg for oppvekst	28.11.2023	29/23
3 Utvalg for plan og byggesak	29.11.2023	109/23
4 Kommunestyret	12.12.2023	80/23

Barnas representant i plansaker - etablering av ordning i Asker kommune

Utvalg for plan og byggesak har behandlet saken i møte 29.11.2023 sak 109/23

Behandling

Virksomhetsleder Ingvild Skaset innledet saken og svarte på oppklarende spørsmål.

Kommunedirektørens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Innstilling/Vedtak

1. Asker kommune oppretter en ordning med barn og unges talsperson i plan- og byggesaker.
2. Tjenesteområde Oppvekst setter av del av en stillingsressurs til å starte opp arbeidet tidlig i 2024.
3. Ordningen med barn og unges talsperson i plan- og byggesaker vil evalueres etter fire år.

Saksframlegg

Arkivsak
23/20398-2

Saksbehandler
Janita Oline Flem

Behandles av
Ungdomsrådet
Utvalg for oppvekst
Formannskapet

Møtedato
23.11.2023
28.11.2023
05.12.2023

Høring - forslag til endring i privatskoleloven

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

1. Kommunedirektørens forslag til høringssvar oversendes til Kunnskapsdepartementet.

1. Sammendrag og konklusjon

Kunnskapsdepartementet sendte 13.10.2023 forslag til endringer i privatskoleloven ut på høring.

Departementet foreslår blant annet å fastsette et krav om at private grunnskoler som har både barne- og ungdomstrinn (kombinerte skoler) skal være organisert i samme rettssubjekt, og å presisere i loven at slike skoler skal bli kompensert for smådriftsulemper bare en gang.

Forslagene henger sammen med innføringen av ny tilskuddsmodell for private grunnskoler.

De økonomiske konsekvensene av ny tilskuddsmodell innebærer en innsparing på 515 millioner kroner når endringene er fullt innfaset i 2028.

Høringsfristen er 15.januar 2024.

Kommunedirektøren støtter ikke departementets forslag. Kommunedirektøren mener at de private skolene er et godt supplement til den offentlige grunnskolen, og at det er viktig med forutsigbarhet og stabile rammevilkår som sikrer god drift for de private skolene.

Den foreslåtte modellen, med kutt i rammen på 515 millioner kroner, sikrer ikke en likeverdig finansiering mellom offentlige og private/ideelle skoler.

2. Bakgrunn for saken/saksopplysninger

I høringsnotatet som Kunnskapsdepartementet sendte ut 13.10.2023, foreslår departementet flere endringer i lovteksten til privatskoleloven, i forskrift til privatskoleloven og i økonomiforskrift til privatskoleloven. I denne saken tar vi for oss foreslåtte endringer i privatskoleloven som har å gjøre med økonomisk tilskudd fra staten til de private skolene. Det gjelder følgende to lovendringer:

Det foreslås å endre tredje ledd i privatskoleloven § 6-1: *For grunnskolar skal det takast omsyn til skilnaden i utgifter mellom små og store skolar ved at det gis ei høgare tilskotssats for elevar opp til eit fastsatt elevtall (knekkpunktet). Grunnskolar som har både barne- og ungdomstrinn, får berre høgare tilskotssats for dei første elevane opp til knekkpunktet ved skolen samla sett.*

Det foreslås også et nytt tredje ledd i privatskoleloven § 2-2: *Grunnskoler som har både barne- og ungdomstrinn skal vere organisert i samme rettssubjekt.*

Tilskuddssats til skolene

En gjennomgang som departementet har gjort, viser at private skoler med både barnetrinn og ungdomstrinn over tid har fått mer tilskudd enn det som var ment i tildelingsmodellen.

Private skoler får statstilskudd tilsvarende 85 prosent av gjennomsnittskostnadene per elev i den offentlige skolen. I tillegg kan private skoler ta inntil 15 prosent av tilskuddsgrunnlaget i skolepenger.

Det koster mer per elev å drive en liten skole enn en stor skole. Det skyldes at det er en del faste utgifter alle skoler har, uavhengig av antall elever på skolen. Dette kalles gjerne smådriftsulemper. For at det skal være mulig å drive privatskoler også der det er et lite elevgrunnlag, blir private grunnskoler kompensert for smådriftsulempene. Det skjer ved at skolene får en høyere sats for de første elevene frem til et såkalt knekkpunkt. Knekkpunktet i dagens tilskuddsmodell er 42 elever.

Kombinerte barne- og ungdomsskoler har frem til nå fått høy sats for de første elevene både på barnetrinnet og ungdomstrinnet. Det vil si at de potensielt har fått

den høyeste satsen for 84 elever i stedet for 42 elever, slik rene barne- og ungdomsskoler får.

Departementet mener at denne praksisen ikke er i tråd med intensjonen bak tilskuddsmodellen, og foreslår derfor å presisere i loven at kombinerte skoler bare blir kompensert for smådriftsulemper én gang.

For at skolene skal kunne tilpasse seg et endret tilskuddsnivå, vil ordningen innføres gradvis fra høsten 2024 til høsten 2028. Forslag til hvordan overgangsordningen skal utformes og hvordan ny tilskuddsordning skal være, blir sendt på høring våren 2024.

Ett rettssubjekt for hver skole

Etter privatskoleloven må skolene organiseres som et selvstendig rettssubjekt og være registrert i Enhetsregisteret eller annet tilsvarende register.

Høsten 2023 er det godkjent 183 kombinerte barne- og ungdomsskoler etter privatskoleloven. En slik skole oppfattes som en skole som tilbyr opplæring fra 1.-10. trinn, har en daglig leder og har et skoleanlegg som ligger samlet.

Departementet mener det bør lovfestes at slike skoler er organisert i samme rettssubjekt. Dette for å unngå en potensiell situasjon hvor eksisterende kombinerte skoler fisjonerer til to rettssubjekter - ett for barnetrinnet og ett for ungdomstrinnet. Det skal heller ikke være mulig å omgå reguleringen for eksempel ved at en initiativtaker søker om å etablere en barneskole og en ungdomsskole på samme sted, men med ulike navn.

Private skoler i Asker og Bærum

I Asker og Bærum er det mange private skoler med til sammen omtrent 2000 elever, noe som tilsvarer 6,7 prosent av den totale elevmassen i de to kommunene. Det er Steinerskoler, Montessoriskoler, NTG-u, Norges Realfagsungdomsskole og de internasjonale skolene på Bekkestua og i Asker sentrum. Flere av disse er kombinerte barne- og ungdomsskoler som vil få kutt i tildelingen dersom de foreslåtte endringene blir vedtatt.

Økonomiske konsekvenser

Det er beregnet at de foreslåtte endringene vil gi en innsparing for staten på 51,5 millioner kroner for 2024. Når endringene er ferdig innfaset etter fem år, vil utgiftene over statsbudsjettet være redusert med 515 millioner kroner.

Private kombinerte skoler som ligger mer enn 10 kilometer unna nærmeste offentlige skole kan søke om et driftstilskudd. Dette vil ikke gjelde for noen av de private skolene i Asker og Bærum.

Reaksjoner på de foreslåtte endringene

De foreslåtte endringene fra departementet har ført til stort engasjement og debatt, både lokalt og nasjonalt. En underskriftskampanje om at den nye tilskuddsmodellen er urimelig, resulterte i over 32 000 underskrifter som ble overlevert kunnskapsminister Kari Nessa Nordtun 25.10.2023.

Skoleledere fra de private skolene i Asker og Bærum har i møter og i lokalpressen uttrykt stor bekymring for hvilke konsekvenser regjeringens forslag til endringer i tilskuddsordningen vil få for dem. De frykter at dagens tilbud ikke kan opprettholdes, men må endres vesentlig. Det kan bety færre lærere, dårligere utstyr og generelt et dårligere tilbud til dem som har valgt en godkjent friskole.

I en rapport fra Agenda Kaupang datert 23.10.2023 som Kristne friskolenes forening har fått utarbeidet, kommer det frem at det er flere forhold som ikke er godt nok belyst til å være et korrekt grunnlag for beregning av ny tilskuddsmodell.

Det var forberedt en nasjonal demonstrasjon mot de foreslåtte endringene 8.november 2023 i Oslo, Bergen, Stavanger og flere andre byer. Det var svært mange mennesker som møtte opp til dette - både ansatte i skolene, foreldre og elever.

Samme dag meldte regjeringen at det skal settes ned en arbeidsgruppe med representanter fra organisasjonene til de private skolene. Regjeringen vil fortsatt gjennomføre omlegging til ny tilskuddsmodell, men vil vurdere andre endringer i revidert statsbudsjett våren 2024. Kunnskapsministeren sier det er riktig å endre ordningen slik at kombinerte skoler ikke får dobbelt smådriftstilskudd, men at det kan være andre deler av tilskuddet til skolene som er for lavt. Arbeidsgruppen skal vurdere hvordan utgifter til skolebygg håndteres i tilskuddsmodellen, og kartlegge om det er spesielle forhold ved ulike typer private grunnskoler som påvirker kostnadene på en annen måte enn offentlig skole, som for eksempel klassestørrelser eller kompetansekrav.

Den pågående høringen av lovendringene går som planlagt, og regjeringen tar sikte på å fremme en lovproposisjon for Stortinget våren 2024 med iverksetting høsten 2024. Det vil også bli fastsatt forskrifter for ordningen med virkning fra høsten 2024.

3. Sakens relevans for de tre bærekraftsdimensjonene

Forslag til endring i privatskoleloven har betydning for FNs bærekraftsdimensjon om sosiale forhold og bærekraftsmål 4: God utdanning.

De private skolene er et godt supplement til den offentlige skolen og bidrar til å sikre en utdanning av høy kvalitet over hele landet. Med det tilbudet som de private skolene gir, økes mangfoldet i skoletilbudet slik at flere elever kan finne seg til rette og oppleve å høre til i skolehverdagen.

4. Tidligere behandling

Saken er ikke tidligere behandlet

5. Kommunedirektørens vurdering

Kommunedirektøren mener det på et generelt grunnlag er viktig å opprettholde god kvalitet i den offentlige fellesskolen som en arena hvor elever med ulik sosial bakgrunn og kultur møtes, lærer og forstår hverandre.

Likevel ser kommunedirektøren at de private og ideelle skolene gir en større variasjon i skoletilbudet, og at dette kan bidra til at flere elever får økt motivasjon og et mer spisset tilbud.

De private og ideelle skolene har vært en del av skoletilbudet i Asker i lang tid, og oppleves som en integrert del av skoletilbudet. Samarbeidet mellom de private skolene og Asker kommune er godt.

Den foreslåtte modellen, med kutt i rammen på 515 millioner kroner, sikrer ikke en likeverdig finansiering mellom offentlige og private/ideelle skoler.

For flere av de private skolene vil nedgangen i driftsbudsjettet være på omtrent 25 prosent, noe som vil føre til vesentlige konsekvenser for opprettholdelse av driften. Det er flere forhold som ikke er innarbeidet i den statlige finansieringsmodellen.

Kommunedirektøren mener det er viktig at alle skoler har likeverdige økonomiske forutsetninger som gjør det mulig å opprettholde god drift og utvikling, Kommunedirektøren oppfordrer regjeringen til å vurdere de foreslåtte endringene på nytt og komme frem til andre løsninger for ny tilskuddsmodell for de private skolene slik at de kan opprettholde sin virksomhet med god kvalitet og kontinuitet.

Lars Bjerke
kommunedirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent.

Vedlegg:

Høringsuttalelse - forslag til endring i privatskoleloven

Saksprotokoll

Arivsak
23/20398

Saksbehandler
Janita Oline Flem

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	23.11.2023	29/23
2 Utvalg for oppvekst	28.11.2023	31/23
3 Formannskapet	05.12.2023	192/23

Høring - forslag til endring i privatskoleloven

Ungdomsrådet har behandlet saken i møte 23.11.2023 sak 29/23

Behandling

Enstemmig vedtatt.

Innstilling

1. Kommunedirektørens forslag til høringssvar oversendes til Kunnskapsdepartementet.

Saksprotokoll

Arivsak
23/20398

Saksbehandler
Janita Oline Flem

Behandlet av	Møtedato	Saksnr.
1 Ungdomsrådet	23.11.2023	29/23
2 Utvalg for oppvekst	28.11.2023	31/23
3 Formannskapet	05.12.2023	192/23

Høring - forslag til endring i privatskoleloven

Utvalg for oppvekst har behandlet saken i møte 28.11.2023 sak 31/23

Behandling

Direktør Kai Erik Lund innledet til saken og svarte på spørsmål.

Innstillingen ble vedtatt mot en stemme (Østensen, A).

Innstilling

1. Kommunedirektørens forslag til høringssvar oversendes til Kunnskapsdepartementet.